

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

**Změna drogové scény v České republice po vstupu
do Schengenského prostoru**

bakalářská práce

Autor práce: Kristýna Mikešová

Studijní program: Rehabilitace

Studijní obor: Prevence a rehabilitace sociální patologie

Vedoucí práce: JUDr. Milan Kučera, Ph.D.

Datum odevzdání práce: 2. května 2013

Abstrakt

Bakalářská práce Změna drogové scény v České republice po vstupu do Schengenského prostoru je teoretickou prací týkající se drogové trestné činnosti. První část práce se zabývá objasněním pojmů, členěním trestné činnosti související s drogami, národnostními menšinami v České republice, které se na této trestné činnosti podílejí a transportními cestami pašování drog. Dále navazují podkapitoly o represivních orgánech České republiky, Evropské unii a podrobněji o Schengenském prostoru. Poslední téma první kapitoly je zaměřené na důležité organizace působící v boji proti drogám. Cílem práce bylo přiblížit tuto problematiku čtenáři v co nejjednodušší formě, proto i nutná citace ze zákonů mnohdy probíhá ze sekundární literatury, která je pro pochopení snazší.

Cílem práce bylo zjistit, v jaké míře se změnila drogová scéna v České republice po čtyřech letech členství v Schengenském prostoru. Analýza probíhala za období osmi let, tedy za dobu čtyř let před vstupem a období čtyř let po vstupu do Schengenského prostoru. Zaměřila jsem se na to, jaké drogy se nyní pohybují na černém trhu v České republice, jaké národnostní skupiny jsou nejvíce zapojeny do drogové trestné činnosti v rámci České republiky a o jaký počet se zvedlo množství zadržených pachatelů cizinců v souvislosti s drogovou trestnou činností oproti předchozímu čtyřletému období. Analýza byla prováděna z výročních zpráv Národní protidrogové centrály Policie ČR. Tyto výroční zprávy obsahují i výsledky práce Celní protidrogové jednotky Celní správy ČR, díky tomuto faktu je analyzovaný vzorek relevantní.

Analýzou byl zjištěn extrémní nárůst počtu pachatelů cizinců, jejich počet byl jednou tak větší, než v období před vstupem do Schengenského prostoru. Nejvíce zadržených pachatelů cizinců je vietnamské a slovenské národnosti. Nejpřekvapivějším výsledkem byl nárůst počtu zadržených pachatelů Nigerijců. Také, v oblasti zachycených drog byla zaznamenána změna. Zatím co, v případě extáze se zachycené množství rapidně zmenšilo, u konopí a pervitinu je tomu právě naopak. Ostatní

analyzované drogy si na území České republiky drží své stálé místo, rozdíl jednotlivých let v jejich zadrženém množství, není nijak výrazný.

Problematika drogové trestné činnosti páchaná cizinci je stále aktuálnějším tématem a vstup do Schengenského prostoru má velký podíl na stoupající nárůst cizinců v ČR. Kromě toho je dalším důležitým faktorem v nárůstu cizinců v České republice také azylová politika státu. Tato práce lze využít jako zdroj informací pro širokou laickou veřejnost nebo pro potřeby výuky.

klíčová slova: Česká republika, Schengenský prostor, droga, trestná činnost, cizinci

Abstrakt

The Bachelor's thesis named "The change of the drug scene in the Czech Republic after entering the Schengen area" is a theoretical work regarding the drug criminal activities. The first part is dedicated to clarification of terms, structuring the criminal activities connected with drugs, national minorities in the Czech Republic which are involved in this criminal activities and transport ways for drug smuggling. Then there follow the sub-chapters about the repressive authorities of the Czech Republic, European Union and in more details about the Schengen area. The last topic of the first chapter is concentrated on important organizations acting in the fight against drugs. The aim of this thesis was to bring this issue closer to readers in the most easy way, that is why the necessary quotation from the law is done from secondary literature quite often, and that is easier for understanding.

The aim of this thesis is to find out how much the drug scene have changed in the Czech Republic during the four years of membership in the Schengen Agreement. The analysis was done for 8 years, that is for four years before the enter and for four years after the enter into the Schengen area. I concentrated on finding out which kinds of drugs are now appearing at the black market of the Czech Republic, which national minorities are involved the most into the drug criminal activities in the territory of the Czech Republic and on how much the number of arrested foreigners rose in connection with drug criminal activities in comparison with the previous four years period. The analysis was done on the basis of the annual reports of the National Anti-drug Unit of the Czech Police. These annual reports contain also the results of the Customs Administration, Customs Drug Enforcement Unit, and thanks to this fact the analysed sample is relevant.

Thanks to the analysis there was found an extrem growth of the number of foreign offenders - their number doubled in comparison with the period before entering the Schengen area. The biggest number of arrested foreign offenders are of Vietnamese and Slovakian nationality. The most surprising result was the growth of number of arrested offenders of Nigerian nationality. Also in the field of seized drugs there has

been a change. While in the case of ecstasy the seized amount rapidly lowered, the cannabis and metamphetamine (pervitin in Czech) rapidly rose. The other analysed drugs are keeping the same place on the territory of the Czech Republic and the difference of individual years in the seized amount is not high.

The issue of drug criminal activities committed by foreigners is more and more live and current topic. The issue of the drug criminality committed by the foreigners is more and more actual topics and the entrance into the Schengen area has a big influence on increasing amount of foreigners in the Czech Republic. Apart from that another important feature is in the growth of number of foreigners in the Czech Republic also the asylum politics of the state. It is possible to use this thesis as the source of information for broad lay public or for the purpose of education and training.

key word: The Czech Republic, Schengen area, drug, criminal activities, foreigners

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval(a) samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 2. května 2013

.....

Kristýna Mikešová

Poděkování

Mé poděkování patří v první řadě vedoucímu práce, panu JUDr. Milanu Kučerovi, Ph.D, za jeho ochotu a trpělivost při vedení práce.

Dále bych také chtěla poděkovat své matce, mjr. Ing. Romaně Mikešové vedoucí expozitury Celní protidrogové jednotky v Českých Budějovicích, za poskytnutí podkladů a odborných rad.

V neposlední řadě patří mé díky i dalším lidem, kteří se podíleli na vzniku této práce a to pomocí překladu, jazykových korektur a grafických úprav

Obsah

ÚVOD	10
1 SOUČASNÝ STAV.....	11
1.1 <i>Vymezení pojmu droga</i>	11
1.1.1 Dělení drog	12
1.1.2 Vybrané druhy drog.....	13
1.2 <i>Trestná činnost související s drogami</i>	14
1.2.1 Výroba	15
1.2.2 Distribuce.....	16
1.2.3 Uživatelská činnost.....	17
1.2.4 Pašeráctví.....	18
1.3 <i>Národnostní menšiny v ČR</i>	19
1.3.1 Charakteristika národnostní menšiny.....	19
1.3.2 Národnostní menšiny v České republice	20
1.3.3 Drogová trestná činnost menšin na území ČR.....	24
1.4 <i>Známé trasy pašování drog</i>	25
1.4.1 Zlatý trojúhelník	25
1.4.2 Zlatý půlměsíc.....	26
1.4.3 Balkánská trasa	26
1.4.4 Hedvábná trasa.....	27
1.5 <i>Represivní orgány ČR v oblasti drog</i>	28
1.5.1 Policie České republiky – Národní protidrogová centrála.....	28
1.5.2 Celní správa České republiky – Celní protidrogová jednotka	29
1.6 <i>Evropská unie a ČR</i>	31
1.6.1 Historie Evropské unie.....	31
1.6.2 Schengenský prostor	33
1.6.2.1 Vnitřní a vnější hranice států.....	33
1.6.2.2 Schengenský hraniční kodex	34
1.7 <i>Nejdůležitější organizace přispívající v boji proti drogám</i>	37
1.7.1 UN Drug Control Programme (UNDCP)	37

1.7.2	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)	
	38	
1.7.3	World Health Organization (WHO).....	38
1.7.4	Česká republika a mezinárodní spolupráce v oblasti drog	39
1.7.4.1	Vláda ČR	39
1.7.4.2	Ministerstvo zdravotnictví ČR	39
1.7.4.3	Ministerstvo financí ČR	39
1.7.4.4	Ministerstvo vnitra ČR	40
2	CÍL PRÁCE A ANALÝZA DAT	42
2.1	<i>Cíl práce</i>	42
2.2	<i>Analýza dat</i>	42
2.2.1	Drogová scéna v ČR před vstupem do Schengenského prostoru	43
2.2.2	Drogová scéna v ČR po vstupu do Schengenského prostoru	47
2.2.3	Srovnání období 2004 - 2007 s obdobím 2008 – 2011.....	51
3	DISKUZE	54
4	ZÁVĚR	59
5	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	62
6	PŘÍLOHY	65

ÚVOD

V mé práci Změna drogové scény v České republice po vstupu do Schengenského prostoru chci analyzovat vývoj drogové scény v období osmi let, tedy od roku 2004 – 2011. Stěžejními pro mne budou Výroční zprávy Národní protidrogové centrály Policie České republiky, které zároveň obsahují i data od Celní protidrogové jednotky Celní správy ČR.

Vstupem České republiky do Schengenského prostoru byl umožněn volný pohyb osob mezi jednotlivými členskými státy. Pozitivním přínosem bylo volné cestování po Evropě, tato skutečnost se však musela odrazit na práci policejních a justičních orgánů České republiky. Kde jsou pozitiva, bývají zákonitě i negativa. Jako jeden z negativních přínosů členství v Schengenském prostoru považuji rozvoj drogového organizovaného zločinu. Drogová scéna v České republice se již stala srovnatelnou s ostatními okolními státy. K drogové trestné činnosti dochází velice často prostřednictvím organizovaných skupin, ve velkém rozsahu a na profesionální úrovni. Pachatelé této trestné činnosti nebývají jen občané české národnosti, ale také především cizinci, kteří mají nyní usnadněný vstup do České republiky.

Téma drogové problematiky bylo v minulosti již několikrát zpracovávané, já se ve své práci chci pokusit o sjednocení důležitých informací do jednoho dokumentu, které mohou být posléze zdrojem informací široké laické veřejnosti. Považuji za důležité, aby lidé věděli o rozvoji drogového organizovaného zločinu v České republice, proto jsem si zvolila toto téma pro svou bakalářskou práci. Zároveň mě osobně tato problematika zajímá.

Cílem mé práce je zjistit, jaké národnostní skupiny se v České republice zapojují do nelegálního obchodu s drogami, a jaké omamné a psychotropní látky jsou zde nejčastěji předmětem nelegálních obchodů.

1 Současný stav

1.1 Vymezení pojmu droga

Význam slova „droga“ najdeme v arabském označení „duran“, což v původním smyslu znamená léčivo.

Drogy jsou s námi od počátku lidstva samotného. Již ve Starém zákoně a starších náboženských textech najdeme odkazy na toto téma. Dříve, například ve Starověkém Egyptě, se jednalo především o užívání přírodních látek, které se využívaly při rituálních obřadech. Až později, v době Světových válek se začalo experimentovat s výrobou syntetických drog, které měly za úkol udržet vojáka stále připraveného a schopného k boji. Byly to takzvané stimulační látky, v té době pokládané za lék. Za období největšího rozmachu drog neboli období, kdy vstoupily drogy do povědomí většiny populace, se považuje doba Hippies, tedy 60. léta 20. století.

V současné době není přesná definice pro pojem droga. I při čtení odborné literatury se můžeme setkat s nejednotností, užívají se pojmy jako: návyková látka, droga i omamná a psychotropní látka.¹

Definice:

„Podle stanoviska Světové zdravotnické organizace je za drogu považována jakákoliv látka, která je-li vpravená do živého organismu, může změnit jednu nebo více jeho funkcí“²

Pro trestní řízení je důležitý pojem návyková látka uvedený v Trestním zákoníku. *„Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a*

---

¹ KUBÁNEK, Vladimír. *Omamné a psychotropní látky, prekurzory*. Praha: Generální ředitelství ČEL, 2008

² NOVOTNÝ, Oto et al. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha: ASPI - Walters Klawer, 2008, s. 428. ISBN 978 - 80 - 7353 - 376 - 8.

*ostatní látky způsobí nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.*³

„Omamnými a psychotropními látkami (OPL) rozumíme látky, při jejichž požití či požívání vzniká nebezpečí chorobného návyku nebo psychických změn nebezpečných pro společnost nebo pro toho, kdo je opakovaně bez odborného dohledu užívá a jsou uvedeny v seznamu těchto látek (zákon č. 167/1998 Sb. O návykových látkách a o změně některých dalších zákonů).“⁴

1.1.1 Dělení drog

Způsobů dělení drog je celá řada. Můžeme je rozdělit na měkké a tvrdé, legální a nelegální, přírodní, syntetické a polosyntetické, nebo dle jejich účinku na organismus.

Nejčastější dělení je na měkké a tvrdé drogy, což je dělení z hlediska rizika jejich užívání. Mezi měkké drogy řadíme čaj, kávu, marihuanu, hašiš a kokový čaj, do tvrdých drog pak spadá extáze, heroin, kokain, pervitin, LSD, lysohlávky, morfin a toluen.

Rozdělení drog dle jejich účinku je již složitější, dělíme je na halucinogeny (psychedelika), cannabinoidy, opiáty, psychofarmaka, stimulační drogy a těkavé látky. Neznamená však, že pokud je droga zahrnuta mezi jednu uvedenou skupinu, nemá i účinky typické pro jinou skupinu v tomto dělení.⁵

Pro tuto práci je nejdůležitější dělení na legální a nelegální drogy. S legálními drogami, tedy tolerovanými českými zákony i společností, se setkáváme velmi často. Jsou to alkohol, nikotin, kofein, léky a organická rozpouštědla. Tyto látky jsou sice

---

³ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník §130 Návyková látka *In. Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

⁴ VALENTA, Milan. *Drogy – problém pro společnost*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno

⁵ ENPSYRO. Základní dělení drog. *Biotox.cz* [online]. ©2001-2007 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.biotox.cz/enpsyro/pj3oroz.html>

tolerované, naznamená však, že by na ně nemohla vzniknout stejná závislost jako na drogy nelegální. Mnohdy mohou mít po fyzické i psychické stránce horší účinky jak droga nelegální, např. toluen, který je snad nejnebezpečnější užívanou látkou. Do skupiny nelegálních drog řadíme hašiš, marihuanu, pervitin, heroin a extázi. Do rozporu se zákonem se můžeme dostat jak při jejich prodávání, tak i při přechovávání či pouhém předání.⁶

V kapitole dělení drog, neboli omamných a psychotropních látek nesmíme zapomenout na skupinu nazývanou se prekursori. Jde o chemické látky, které se zneužívají k výrobě syntetických drog. Pro zamezení jejich zneužívání je zhotoven systém povolovacího řízení, tedy kdo může s těmito látkami manipulovat na území České republiky. O prekursorech drog je vydáno Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 273/2004 ze dne 11. února 2004. Mezi prekursori se řadí i efedrin a pseudoefedrin, který je zapotřebí k výrobě pervitinu (metamfetaminu) a černý obchod s těmito prekursori v České republice stále vzkvétá.⁷

1.1.2 Vybrané druhy drog

Cannabis (konopí): Škodlivost kouření marihuany není zaviněna jen obsahem THC (tetrahydrocannabinol), ale zároveň i dehtem, kyslíčným uhlíkatým a uhelnatým. Účinky na organismus se také liší dle obsahu účinné látky THC, ta může způsobovat jen mírnou euforii až po halucinace, většinou zrakové. Jeden vykouřený joint marihuany lze v těle identifikovat i po jednom týdnu, u silných kuřáků jsou to až tři měsíce.⁸

Efedrin a pseudoefedrin: Efedrin je látka obsažená v lécích užívaných na alergie, rýmu, astma atd. Jako prekursor je zneužívána pro výrobu pervitinu. Jeho hlavní vlastností je tedy zužování cév a rozšiřování bronchů (průdušek). V případě

---

⁶ ILEGÁLNÍ DROGY, LEGÁLNÍ DROGY. *Drogy-info.cz* [online]. © 2003-2006 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.drogy-info.cz/index.php/info>

⁷ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 1

⁸ KUBÁNEK, Vladimír. *Konopí a mák (pěstování, výroby, legislativa)*. Praha: Generální ředitelství CEL, 2006.

pseudoefedrinu se jedná o stejné účinky. Navíc však má tato látka výraznou schopnost stimulovat centrální nervovou soustavu.⁹

Pervitin (metamfetamin): Na černém trhu má tato droga zabarvení žlutého až fialového prášku, což způsobují zbytky látek používaných při domácí výrobě. Jinak má být pervitin krystalicky bílý. Je užíván převážně nitrožilně, lze však i inhalovat. Účinky pervitinu jsou zvýšená bdělost, neklid, hyperaktivita. Lidé užívající pervitin nemusejí jíst a spát několik dní. Poté se dostaví únava, hlad a často také deprese.

Kokain: Obdobně jako u pervitinu má tato droga formu prášku. Také se užívá pomocí injekcí nebo se šňupe. Způsobuje zvýšenou bdělost, tělesnou i duševní stimulaci. Často se také objeví svědění, náladovost a agresivita. Tato droga způsobuje výraznou psychickou závislost, poruchy paměti a časté halucinace.

Heroin: Tato droga je se užívá ve formě prášku, od bílé barvy po hnědou. Užívá se kouřením, šňupáním i nitrožilně. Účinkem je celkový duševní a tělesný útlum, uvolnění, snížení či odstranění bolesti. Velkým nebezpečím je rychlý vznik fyzické a psychické závislosti. Tím pádem vzniká také rychlý úpadek ke kriminálnímu jednání.

Extáze (XTC/MDMA): extáze se vyskytuje a užívá ve formě tablet. Způsobuje nadbytečnou energii, psychózy, halucinace a vnímavost barev. Je obzvláště nebezpečná pro diabetiky, vzniká na ni psychická závislost, hrozí možnost dehydratace a odumírání mozkových buněk.¹⁰

1.2 Trestná činnost související s drogami

Drogová trestná činnost je velmi nebezpečnou formou organizované kriminality, obzvláště vzhledem k jejím důsledkům, tj. devastace zdraví spousty lidí a tvorbě nelegálních zisků, které mohou dále pomáhat rozvíjet kriminální činnost a tím ohrožovat společnost.

---

⁹ GLOSÁŘ POJMŮ. Efedrin. *Drogy-info.cz* [online]. © 2003-2006 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/info/glosar_pojmu/e/efedrin

¹⁰ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 1

U této trestné činnosti je velmi komplikované procesní dokazování a zpracovávání dokumentace. Práce bezpečnostních složek vyžaduje značnou profesionalitu a flexibilitu, která se týká nejen jejich metod, ale také systému organizace a řízení v rámci státních orgánů.¹¹

Sankce za trestnou činnost spojenou s drogami se liší dle druhu činnosti. Také konáním drogové trestné činnosti v rámci organizované skupiny je trestáno vyššími tresty.

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

- (1) *„Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.*
- (2) *Odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a) jako člen organizované skupiny, ...¹²*

1.2.1 Výroba

V České republice dominuje výroba pervitinu a dokonce se z našeho území distribuuje do okolních zemí. Výroba drog sama o sobě nemusí být až tak náročná na vybavu laboratoře, převážně se nacházejí v bytě výrobce a jsou „podomácku“ sestavené. Nejtěžší bývá sehnat materiál k výrobě drogy. Zapotřebí jsou léky, které obsahují látky,

---

¹¹ HORKA, Miroslav. *Drogová trestná činnost na území České republiky a boj s ní*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva.

¹²ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník § 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy *In. Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

bez nichž drogu nelze drogu vyrobit (v případě pervitinu se jedná převážně efedrin a pseudoefedrin, tyto prekursory obsahuje např. lék Modafen, který je volně prodejný). V profesionálních laboratořích, kde se droga vyrábí ve velkém, je zapotřebí velké množství tohoto léku. Tím se plodí další kriminalita nabalující se na trestnou činnost spojenou s výrobou drog a to je nepovolené pašování léků.¹³

„Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky

(1)Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku, který obsahuje omamnou nebo psychotropní látku, nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody až na pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2)Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, ...“¹⁴

1.2.2 Distribuce

Distribuce drog je závažnou organizovanou trestnou činností. Všeobecně rozlišujeme dva typy organizovaných skupin. V první skupině nebývá viditelně znát hierarchie uspořádání členů, probíhá zde dělba úkolů, ale organizace je prováděna na nižší úrovni. Za to ve druhé skupině je již patrné vícestupňové hierarchické členění. Nejvyšší vedení řídí několik relativně samostatně fungujících skupin (nejnižší řadoví členové a externisté). Vedení bývá zpravidla od páčání bezprostřední trestné činnosti

---

¹³ KUBÁNEK, Vladimír. *Výroba, distribuce „drog“ a likvidace drogových laboratoří*. Praha: Generální ředitelství CEL, 2006.

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník § 286 Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu In. *Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

izolované, disponuje však veškerými finančními prostředky a dalším servisem, jako jsou právníci, ekonomové, informatici a ochranka.¹⁵

Je těžké odhalit distributory drog, mají předplacené SIM karty, které často mění i s telefony (na jednoho pachatele to vychází až 50 SIM karet). Nekonají se srazy ve velkém jako dříve, kde by se sešlo více uživatelů, a dealer drogu rozprodal. V dnešní době se jedná především o schůzky s jednotlivými uživateli zvlášť, aby nebylo tak snadné distributora dopadnout. Dealer u sebe také nemívá velké množství drogy, pro případ, že by byl dopaden. Raději si jde několikrát doplnit zásoby, poté co předešlé rozprodá.¹⁶

„Šíření toxikomanie

(1)Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“

(2)Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, ...“¹⁷

1.2.3 Uživatelská činnost

V dnešní době není tajemstvím, že stále více lidí zkouší experimentovat s drogami. Ne vždy to bohužel končí pouze u experimentu, ale mnohdy se stává, že se z experimentátora stane uživatel (narkoman). Jsou to lidé z různých sociálních skupin.

---

¹⁵ CEJP, Martin a kol. *Organizovaný zločin v České republice III*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. ISBN: 80-7338-027-7 Dostupné také z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/301.pdf>

¹⁶ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 13

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník § 287 Šíření toxikomanie In. *Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

Uživatelé se stávají otroky své touhy po droze. Není ojedinělé, že tito lidé mívají potíže se zákonem. Jde o trestné činy páchané za účelem získání drogy, nejčastěji to bývají krádeže, zpronevěry a podvody. Narkomané končí na nejnižším společenském žebříčku, jediným jeho zájmem se stane shánění drogy, proto ztrácí práci, přátele i rodinu. Pokud se uživatel drogy nezačne léčit, čeká ho většinou vězení, komplikované zdravotní problémy, a nebo nezdárka i zemře na předávkování.¹⁸

„Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu

(1) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává v množství větším než malém omamnou látku konopí, pryskyřici z konopí nebo psychotropní látku obsahující jakýkoli tetrahydrokanabinol, izomer nebo jeho stereochemickou variantu (THC), bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo neoprávněně pro vlastní potřebu přechovává jinou omamnou nebo psychotropní látku než uvedenou v odstavci 1 nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“¹⁹

1.2.4 Pašeráctví

Pašeráctví je označení pro utajenou přepravu zboží přes hranice země a tím pádem činnost porušující zákony dané země. Pašovat se nemusí vždy jen přes hranice státu, můžeme tak nazvat i přepravu nějakého zboží do vězení, nebo jiných střežených míst. V případě pašování drog bývají používány jak pozemní cesty, tak i letecká a vlaková doprava nebo pašování pomocí poštovních zásilek. Pašeráci neboli kurýři vymýšlejí stále nové možnosti úkrytu drog pro jejich přepravu. Co se týče aut, mohou

---

¹⁸ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 1

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník § 284 Přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu In. *Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

být ukryté kdekoliv, od palubní desky, přes volant, motory, sedačky, rezervy kol až po podvozek auta. Často se také využívá příručních zavazadel a kufrů, tam se droga uschová do jeho rámu nebo může mít uzpůsobené dvojité dno. V případě letecké přepravy se často využívají kurýři, kteří mají drogu připevněnou buď přímo na svém těle pod oblečením, nebo pašují pomocí kontejnerků s drogou umístěnou v trávicím traktu. Takové osoby se nazývají polykači nebo nacpávači, podle způsobu vložení pašované drogy do těla. Uvedená přeprava drog je velice nebezpečná, kurýři mají za sebou měsíce výcviku, při cestě nesmějí jíst ani pít a existuje vysoké riziko prasknutí kontejnerku. I dávka obsažená v jednom z nich by člověka usmrtila. Zajímavou variantou je také pašování pomocí poštovních zásilek. Existuje spousta možností jak takto drogu přepravit. Zachycena byla např. snaha propašovat drogu pomocí dětské knihy, která byla uvnitř dutá a vyplněná drogou, nebo droga ukryta v dopisních obálkách.²⁰

1.3 Národnostní menšiny v ČR

1.3.1 Charakteristika národnostní menšiny

Evropská unie nemá jednotnou definici pro pojem národnostní menšina. Ve svých zákonech tuto skupinu obyvatel nijak nedefinuje, každý členský stát si definoval tento pojem sám, ve svém právním systému.

Hned na začátku je zapotřebí vymezit, jaký je rozdíl mezi národnostní a etnickou menšinou. Odpověď na tuto otázku bychom nejspíše našli v oblasti antropologie, do oblasti práva tyto kategorie nespádají. Právo se s touto skutečností vypořádalo upuštěním od termínu „etnická“ a zcela výlučně užívá pojem „národnostní“ menšina.²¹

---

²⁰ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 13

²¹ ŠÍŠKOVÁ, Tatjana. *Menšiny a migranti v České republice – My a oni v multikulturní společnosti 21. století*. Praha: Portál, 2001. ISBN: 80-7178-648-9

Definice:

Za všeobecně platnou definici je považována definice Organizace spojených národů:

„Národnostní menšina je skupina obyvatel státu, tvořící menšinu v nedominantní pozici uvnitř státu, disponujícími etnickými, náboženskými nebo jazykovými charakteristikami, které jsou odlišné od charakteristik většiny obyvatel, mající vědomí vzájemné solidarity, motivované být jen implicitně kolektivní vůlí přežít, a jejímž cílem je dosáhnout rovnosti s většinou, jak ve skutečnosti, tak i podle zákona. (UN Doc. E/CN.4/Sub.2/1985/31 of 14/5/85 at para. 181)“²²

V české legislativě je definice tohoto pojmu uváděna takto:

Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka, kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.²³

1.3.2 Národnostní menšiny v České republice

Do roku 1989 nebyla národnostním menšinám v České republice věnována téměř žádná pozornost. V tomto období probíhala hlavně snaha o asimilaci romských komunit. Až po roce 1989 se jim opět začala věnovat pozornost. Byly podepsány smlouvy upravující práva a povinnosti národnostních menšin. I po legislativní stránce se vše zajistilo, od té doby jsou menšiny v ČR uznávány, mají práva a povinnosti,

---

²² MORAVCOVÁ, Mirjam. *Postavení národnostních menšin*. Praha. Seminární práce. Karlova univerzita v Praze, fakulta humanitních studií.

²³ ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 2. srpna 2001 o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů §2 Vymezení základních pojmů *In. Sbirka zákonů*. 2001. Dostupné také z: http://www.mkc.cz/img/otevrena_skola/ke_stazeni/novela_zakona_o_narodnostnich_mensinach.pdf

i finanční podporu. V dnešní době je v České republice dvanáct národnostních menšin, které jsou státem uznané.²⁴

*Na území České republiky žijí tyto národnostní menšiny: chorvatská, bulharská, maďarská, německá, polská, rakouská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská a ukrajinská. V České republice existují i další etnické a národnostní skupiny, avšak nejedná se o menšiny, jelikož jejich příslušníci nejsou občany ČR – jde např. o Vietnamce a Rumuny.*²⁵

Slováci: Slováci tvoří nejpočetnější skupinu migrantů v České republice. Jsou rozptýleni po celém území České republiky, což je dáno také politickým vývojem migrace. Vývoj byl zaznamenán též v tom, že nyní Slováci do České republiky migrují za profesním rozvojem a vzděláním, kděžto dříve se jednalo spíše o nižší vrstvu osob. Občané slovenské národnosti jsou nejlépe tolerovanou národností skupinou v České republice. Důvodem je nejen jazyková a geografickou blízkostí, ale také společnou historií z dob Československa. I v případě Slováků bohužel dochází k organizované trestné činnosti spojené s drogami. Především co se týká drogy extáze.²⁶

Arabové: na tuto národnostní menšinu pohlíží majoritní skupina občanů České republiky s jistými předsudky. Přispělo k tomu dění v islámských zemích a také neopomenutelné teroristické útoky v USA. Problémem České republiky není ovšem zatím právě terorismus, ale trestná činnost v souvislosti s drogami. V případě této skupiny občanů se jedná o trestnou činnost páchanou muži, tento fakt vychází z jejich kultury, kde jsou muži považováni za živitele rodiny. Právě z důvodu získání práce Arabové migrují do Evropy. Zde pak mají vlastní dobře fungující komunitu, to se týká i České republiky, a o to snazší organizaci jejich trestné činnosti.²⁷

Albánci: Nejpočetnější skupinou v České republice jsou kosovští Albánci. Tato albánská menšina na sebe neupoutává příliš pozornosti, možná je to tím, že nejsou

---

²⁴ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21

²⁵ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21, s. 20

²⁶ SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR. Slováci v ČR. *Socioweb.cz* [online]. © 2005 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=197&lst=117>

²⁷ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21

usazení v okolí Prahy, ale mimo tuto lokalitu. Nejsou nijak nápadní ani svým zevnějškem a své soukromí si velmi brání, to má pro Albánce velmi vysokou hodnotu. Trvalá emigrace v případě Albánců v České republice není zas tak častá. Mnoho jich zde bylo v období kosovské války a poté se vrátili domů, nebo naši zemi používali jako tranzitní pro přechod do třetí země. Trvale zde zůstali převážně jen ti, co se zde oženili. Česká republika je pro Albánce výhodná z důvodu nízkých cen v souvislosti s jejich příjmy a také z důvodu blízkosti Německa a popřípadě Rakouska. Tato lokalita je pro ně výhodná právě například pro pašování a následnou distribuci drog. Již za dob Československa si několik Albánců odpykávalo měsíce až roky trestu odnětí svobody za trestnou činnost související s drogami.²⁸

Vietnamci: Vietnamci jsou v České republice třetí nejpočetnější národnostní skupinou, před nimi jsou jen Slováci a Ukrajinci. Počátek příchodu Vietnamců do České republiky je připisován komunistickému režimu. Poněvadž měli ve Vietnamu stejné politické přesvědčení, byli občané Vietnamu v rámci státního programu přizváni do České republiky za studiem a prací. Pádem komunistického režimu se zde rozhodlo mnoho Vietnamců zůstat, převážně z ekonomických důvodů. Nekvalitní legislativa České republiky v tomto období přispěla k nelegálnímu příchodu spousty Vietnamců z okolních států. Ti zde začali zakládat rodiny a jako první generace začali podnikat v pouličním stánkovém prodeji, převážně oblečení. Jednalo se o padělané značkové oblečení dovážené z Číny. Postupem času k jejich aktivitám přispěla i drogová trestná činnost, které se věnují do dnes. Počet této národnostní skupiny v České republice stále roste. V oblasti organizovaného zločinu týkajícího se nejen drog, je výhodou Vietnamců i jejich kultura. Jsou zvyklí na pospolitost a úctu ke stáří. Jejich komunity jsou těžko přístupné pro jiného člověka než Vietnamce. Na venek se k nám člen této minoritní skupiny chová velmi uctivě, rozhodně by si nás ale nepustil do svého domu, do svého teritoria.²⁹

---

²⁸ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21

²⁹ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21

Rusové: V České republice stále neodezněla éra negativního přístupu ke všemu ruskému, což pramení z okupace České republiky v roce 1968. S dnešní generací však tento negativní přístup slábne. Co však neslábne, ale naopak sílí, je kriminální činnost občanů této menšiny. Mafiánské skupiny organizující trestnou činnost se zabývají i pašováním a distribucí drog. Tato trestná činnost je prováděna na výborné profesionální úrovni. V čem Rusové také dominují, je černý trh se zbraněmi.³⁰

Romové: Občané romské národnosti přicházeli do České republiky již v období 14. století. Romové jsou kočovnými lidmi, které se snažil režim České republiky asimilovat mezi majoritní skupinu občanů a kočování jim, dalo by se říci, zakázal a donutil je usadit se. Dnes jsou v České republice vytvářeny romské komunity, které se stále více stmelují. Co se týče trestné činnosti, převládá u této minority drobná trestná činnost jako jsou krádeže, vandalismus, rvačky atd. Také se zapojují do distribuce drog. V tomto případě není ani výjimkou samotná uživatelská činnost osob zapojených do nelegálního obchodu s drogami.³¹

Afričané: V České republice jsou Afričané převážně na studijních pobytech, nebo jako zaměstnanci zahraničních firem. Tito občané pocházejí mnohdy s početných rodin, své sourozence mají mnohdy rozmístěné různě po Evropě a bývají s nimi v častém kontaktu. Tyto kontakty jsou značnou výhodou v případě organizovaného zločinu. Existují také sdružení přímo v České republice, která se snaží Afričany sdružovat a to dokonce i podle zemí ze kterých pocházejí. Většina Afričanů žijících v České republice jsou křesťané, druhým častým náboženstvím je islám. Vztah českých občanů k Afričanům není tak zarputile negativní, jako v případě muslimů. Přesto se setkáváme s předsudky a diskriminací, ke které vede jen pouhá barva pleti.³²

---

³⁰ CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICE. Ruská komunita v České republice. *Cizinci.cz* [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=129>

³¹ ŠIŠKOVÁ, Tatjana. cit. 21

³² CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICE. Integrace Afričanů a Afroameričanů. *Cizinci.cz* [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=119>

1.3.3 Drogová trestná činnost menšin na území ČR

Organizovaná trestná činnost páchaná etnickými či národnostními skupinami v ČR má svá specifika, většinou se jednotlivé organizované skupiny propojují a obchodují mezi sebou.

Obchodu s heroinem v České republice dominuje albánská komunita. Především se jedná o kosovské Albánce, kteří se do České republiky dostali v souvislosti s humanitární krizí v Kosovu v roce 1999. Nejednalo se v té době pouze o trestnou činnost spojenou s drogami, ale také například o fingované sňatky s Češkami a jiné trestné činnosti. To vše se promítlo do zvýšení kriminality na našem území. V obchodu s heroinem však dochází také k propojení více národností, jedná se o Araby, Vietnamce a osoby romského původu. V tomto případě jde spíše o využívání České republiky jako tranzitní země. U nás se pašovaný heroin rozdělí na menší dávky a pokračuje se s ním do cílové země. Vietnamští občané České republiky se na našem území specializují na pěstování konopí a následnou výrobu marihuany. Poté co ji zde vypěstují, vyváží ji ze země, především do západní Evropy. Jelikož jsou Vietnamci velice silná a pospolitá komunita, bývá velmi obtížné dopadnout řídicí článek organizované skupiny.^{33,34}

Další specifickou skupinou jsou Afričané, především ze západoafrického pobřeží nebo z oblasti jižní Afriky. Ti se podílejí na nelegálním obchodování především s kokainem a na organizování kurýrní přepravy drog. V případě kurýrů se jedná o osoby s nízkým sociálním statutem, osoby z oblasti vysoké nezaměstnanosti nebo o partnerky organizátorů. Arabové, Rusové, osoby z bývalé Jugoslávie a také Romové jsou zapojeni

---

³³ HAMMER, Michal. *Problematika drogové kriminality páchané menšinovými etniky na území ČR*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sportovních studií, Katedra sportovní edukace

³⁴ NOŽINA, Miroslav. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha: Themis, 2003. ISBN 80-7312-018-6

do distribuce metamfetaminu (pervitinu). Je to nejoblíbenější stimulační droga v České republice.³⁵

1.4 Známé trasy pašování drog

Cesty pašování drog se v průběhu let pružně mění, přizpůsobují se drogové a politické situaci v daných státech. Například v období bojů v bývalé Jugoslávii velice posílila trasa pašování přes Českou republiku. Česká republika je v oblasti pašování drog spíše tranzitní zemí, je to hlavně kvůli její poloze. Můžeme říci, že ČR je významnou křižovatkou v oblasti organizovaného zločinu pašování drog. Z České republiky jsou drogy převážně pašovány do Německa a odtud dále do západní Evropy. Převážná část pašování probíhá pozemní cestou, ale ani letecké pašování pomocí kurýrů není výjimkou.

Většina heroinu a opiátů pochází z Afghánistánu, východ Evropy je druhým největším trhem pro opiáty. Jižní Amerika hraje významnou roli v pašování kokainu, který se do Evropy dostává po moři přes Západní Afriku.³⁶

1.4.1 Zlatý trojúhelník

Zeměmi zlatého trojúhelníku jsou Barma, Thajsko, Laos a někdy je uváděn i Vietnam. Je to horská těžko přístupná oblast, tím pádem i hůře kontrolovatelná. Uvedené označení si tato oblast vysloužila v dobách, kdy zde probíhal výměnný obchod opia za surové zlato. Protože je zlato v surovém stavu černé, byl původní název oblasti Černé zlato. Dříve bývala tato oblast největší ilegální pěstírnou opia neboli máku opiového. Samotné opium se z makovic dostává jejich nařezáváním. Obsahují totiž

---

³⁵ NOŽINA, Miroslav. cit. 34

³⁶ UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME. Drug trafficking. UNODC.org [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/drug-trafficking/index.html>

množství latexové šťávy, která rychle zasychá a hnědne, to je opium. Takovéto opium je potřebné i pro výrobu heroinu. Nejvýznamnějším zemí pro export drog do Evropy a USA bylo Thajsko. V dnešní době, je heroin pašovaný do Evropy z oblasti zlatého trojúhelníku prakticky výjimkou. Tuto roli převzal Afgánistán.³⁷

1.4.2 Zlatý pŮlměsíc

Oblast zlatého pŮlměsíce zahrnuje státy Afgánistán, Pákistán a Írán. Tyto země jsou známé, stejně jako oblast zlatého trojúhelníku, pěstováním máku opiového a pašováním heroinu.³⁸

1.4.3 Balkánská trasa

Balkánská trasa začíná v Afgánistánu, zemi největší produkce heroinu a končí v západní Evropě, popřípadě dále ve Skandinávii. Západní Evropa je nejdůležitějším odběratelem drog. Pašování postupuje přes Turecko a Bulharsko, další trasa je možná po jižní nebo severní spojce. Jižní spojka vede přes Řecko a země bývalé Jugoslávie, tedy Slovinsko, Chorvatsko, Makedonii, Albánii, Itálii, Srbsko, Černou horu a Bosnu a Hercegovinu. Kdežto severní trasa se týká zemí Bulharska, Rumunska, Maďarska a Rakouska. Západní Evropa je početná co do přistěhovalců z Turecka i Balkánu, proto jsou z ekonomického hlediska nejlevnější možnou spojnici k vysoce výnosnému prodeji drog. Balkánská trasa je důležitou heroinovou spojnici, ovšem prochází jí i kokain, opium, hašiš, marihuana i syntetické drogy. V případě kokainu je balkánská trasa záložní trasou a bývá pravidlem, že kokain putuje spíše naopak, tedy ze západní Evropy na východ. Zato syntetické drogy se povětšinou produkují přímo uvnitř evropské unie.

Nemalé množství drog bývá zachyceno již při průchodu Pákistánem, Íránem i Tureckem, ne však dostatečné množství. Balkánem ještě putuje přibližně 70 procent

---

³⁷ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 8

³⁸ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 8

afgánského heroinu. Ročně je do západní Evropy pašováno kolem 80 tun heroinu, z toho jen 10 tun bývá zachyceno. Pašování drog je nejdůležitějším zdrojem příjmů organizovaného zločinu na Balkáně. Část peněz z této nelegální činnosti putuje do státní správy a pro policii jako úplatky, proto je vláda těchto složek v balkánských zemích oslabená. Týká se to i zemí Evropské unie, v první řadě Bulharska. Protože Bulharsko stojí na začátku Balkánu je vstupní branou drog dále do zemí Evropy, tím pádem má Bulharsko velký význam při odchyťování pašeráků drog a tento význam ještě vzrostl po vstupu Bulharska do EU. V Bulharsku bývá zabaveno nejvíce heroinu v přepočtu na obyvatele.^{39,40}

1.4.4 Hedvábná trasa

Začátek hedvábné trasy najdeme opět v Afganistánu, dále vede přes středoasijské státy, do Ruska a do západní Evropy. Problémem středoasijských zemí je propustnost hranic. Směrem na sever vede trasa pašovaných drog přes Turkmenistán a Tádžikistán. Do Turkmenistánu se drogy dostávají jak z Afganistánu, tak z Íránu, statistiky zadržených drog se započítávají do Íránských záchytů a tím pádem dochází k podceňování významu Turkmenistánu v oblasti pašování drog. Podíl Turkmenistánu na pašování může být až 80 procentní. Export drog jde poté rovnou do Ruska. Přes Tádžikistán putuje menší množství pašovaných drog v porovnání s Turkmenistánem, i přesto je toto množství vysoké. Odtud jsou drogy dále exportovány letecky či vlakovou dopravou do Ruska. Spojům z Tádžikistánu se přezdívá „narkoexpresy“. Pašeráci využívají pro usnadnění převozu drog z těchto zemí nízkých platů státních zaměstnanců, jako jsou celníci, policisté, úředníci apod. Často se stává také to, že

---

³⁹ TESAŘ, Filip. Jdou, jdou tou balkánskou cestou. *Mezinárodní politika-drogy a politika* [online]. 2010, č.1 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.ustavmezinaridnichvztahu.cz/article/jdou-jdou-tou-balkanskou-cestou>

⁴⁰ KUBÁNEK, Vladimír. cit. 13

nelegální obchod s drogami v zemi kryjí i nejvyšší politické elity z blízkého okolí samotného prezidenta.^{41,42}

1.5 Represivní orgány ČR v oblasti drog

1.5.1 Policie České republiky – Národní protidrogová centrála

Národní protidrogová centrála (NPC) je důležitým útvarem Policie České republiky s celostátní působností, jehož hlavním úkolem je boj proti organizovanému zločinu, který má mezinárodní formu. Zabývá se trestnou činností týkající se výroby a obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jedy. Kromě toho, že se snaží snižovat nabídku nelegálních drog v ČR, podílí se také na utváření národní strategie protidrogové politiky a na preventivní činnosti, což se týká vytváření projektů pro informovanost veřejnosti.

Vzniku dnešní Národní protidrogové centrály předcházela Protidrogová brigáda Praha (Protidrogová brigáda federálního policejního sboru), která vznikla v roce 1991. Hlavním důvodem vzniku byla porevoluční změna drogové scény v ČR a téměř nekontrolovatelná pohyb osob a věcí. Dříve uzavřené toxikomanské komunity, vyrábějící drogy pro okruh svých známých, se nyní začaly rozrůstat a začal se rozvíjet obchod s drogami i mimo jejich, dříve uzavřené, komunity. Na tyto fakta musela policie reagovat. Hlavním cílem Protidrogové brigády bylo odhalování organizované trestné činnosti ve spojení s cizinou a související s drogami.

Po vzniku samostatné České republiky byl v roce 1993 vytvořen Odbor drog, který byl jedním z odborů Útvaru organizovaného zločinu a zpravodajství. Mezinárodní

---

⁴¹ HORÁK, Slavomír. Drogová hedvábná stezka. *Mezinárodní politika – drogy a politika* [online]. 2010, č.1 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.ustavmezinarodnichvztahu.cz/article/drogoval-hedvabna-stezka>

⁴² KUBÁNEK, Vladimír. cit. 13

spolupráce Odboru drog je na velmi dobré úrovni a stává se mezinárodně uznávaným partnerem. V roce 1994 byla zřízena Národní protidrogová centrála Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Služby kriminální Policie ČR a takto organizována fungovala až do roku 2001.

V roce 2001 byla Národní protidrogová centrála vyjmuta z organizační struktury Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a stala se samostatnou specializovanou jednotkou kriminální policie.⁴³

1.5.2 Celní správa České republiky – Celní protidrogová jednotka

Celní správa České republiky (CS ČR) je státní orgán, který má ve své kompetenci převážně výběr cla z dováženého zboží, rovněž provádí dohled nad dovezeným a vyváženým zbožím. Dá se konstatovat, že od prosince roku 2007, kdy se ČR stala součástí Shengenského prostoru, je CS orgánem, který má dohled nad přepravou zboží a není kontrolním orgánem na hranicích, jak tomu bylo do okamžiku přístupu.

V historii se o nelegální přepravě zboží přes hranice, v našem případě OPL, hovoří jako o podloudnictví. Tento termín byl oficiálně uváděn v tehdejších právních normách. Vždy se muselo jednat o úmyslný převoz zboží, jehož vývoz, dovoz nebo průvoz byl zakázán. Výraz podloudnictví jako takový současný Trestní zákoník neužívá, ale ve starém i novém se dají nalézt téměř totožné skutkové podstaty trestných činů.

Stejně jako Policie ČR, má CS ČR ve své kompetenci boj s drogovou kriminalitou. Garantem boje proti drogám v rámci Generálního ředitelství cel ČR je Celní protidrogová jednotka (CPJ). Jde o elitní útvar celní správy, který má postavení

---

⁴³ NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA. Historie útvaru. Policie.cz [online]. ©2010 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpv-historie.aspx>

policejního orgánu s celorepublikovou působností a je zaměřený na drogovou scénu s mezinárodním přesahem. Tato složka vykonává veškeré činnosti jako policie, ovšem vždy se musí jednat o dovoz, vývoz nebo průvoz zboží. Protože se jedná o policejní orgán, má CPJ možnost na základě Trestního řádu využívat možnosti provádění sledování osob a věcí, přeshraniční sledování, sledování zásilek apod. Jejich činnost je směřována na trestné činy celostátního a mezinárodního významu, převážně souvisejících s organizovaným zločinem. V oblasti drog dosahuje celní správa velmi dobrých výsledků. Je v tomto ohledu zapojena do celé řady mezinárodních organizací

Hlavním úkolem CPJ je tedy boj proti nelegální přepravě a nelegálnímu obchodu s drogami. Důležitou náplní činnosti příslušníků CPJ je spolupráce i se zahraničními celními správami a to jak v oblasti vzájemného předávání si informací, tak například pomoc při sledování pachatelů apod.

V organizační struktuře CS mají nezastupitelné místo rovněž technické laboratoře, jejich součástí je i speciální pracoviště a to celně kriminální a celně technická laboratoř. Tato laboratoř se zabývá analýzou tabákových výrobků, omamných a psychotropních látek, ověřování pravosti dokumentů a cenin, apod.

V oblasti mezinárodní spolupráce byla zřízena Národní koordinační jednotka, ta na základě mezinárodních smluv vyřizuje žádosti o pomoc při šetření porušení vnitrostátních a unijních celních předpisů.⁴⁴

---

⁴⁴ CELNÍ SPRÁVA. O české CS. Celnisprava.cz [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-CS.aspx>

1.6 Evropská unie a ČR

1.6.1 Historie Evropské unie

Myšlenka sjednocení Evropy do jednoho uceleného společenství přišla po druhé světové válce, se záměrem ukončit časté války mezi sousedy. Vycházelo se z předpokladu, že státy na sobě ekonomicky závislé nebudou vyvolávat ozbrojené konflikty. V roce 1950 tedy vzniká Evropské společenství uhlí a oceli s cílem zajistit trvalý mír, v té době bylo 6 zakládajících států. O sedm let později v roce 1957 byla podepsána Římská smlouva, která zakládá Evropské hospodářské společenství (EHS), jehož úlohou je společný trh členských států bez uplatňování cla při obchodování. V letech 1970-1990 dochází k přírůstku členských států, jejich počet se zvýšil na 12. Společně podepisují Jednotný evropský akt, který řeší volný obchod mezi členskými státy a vytváří tak jednotný trh.⁴⁵

Pojem Evropská Unie (EU) byl oficiálně zaveden Maastrichtskou smlouvou v roce 1992 a v platnost tato smlouva vstoupila v roce 1993. Touto smlouvou dostala Evropská unie určité pravomoci, které jsou označovány jako tři pilíře. První pilíř upravuje Evropské společenství a v oblastech upravených Smlouvou vykonává pravomoci, v oblastech, ve kterých se členské státy vzdali suverenity. Druhý pilíř je zaměřen na společnou zahraniční a bezpečnostní politiku a v třetím pilíři jde o spolupráci v oblasti justice a vnitřních věcí. Cílem třetího pilíře je poskytovat občanům vysokou míru ochrany, bezpečnosti a spravedlnosti.⁴⁶

„Třetí pilíř Maastrichtské smlouvy zahrnuje tyto oblasti:

- předpisy a provádění kontrol při překračování vnějších hranic Společenství;*
- boj proti terorismu, závažné trestné činnosti, obchodu s drogami a mezinárodním podvodům;*

---

⁴⁵ KURŽEJA, Jan. *Cizinecká policie a evropské právo*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. 2007. ISBN: 978-80-7251-272-0

⁴⁶ KURŽEJA, Jan. cit 44

- *soudní spolupráce v trestních a občanskoprávních věcech;*
- *vytvoření Evropského policejního úřadu (Europolu) se systémem výměny informací mezi policejními orgány členských států;*
- *boj proti nedovolenému přistěhovalectví, společná azylová politika.* ⁴⁷

V roce 1999 vstoupila v platnost Amsterdamská smlouva, která změnila Smlouvu o Evropské unii a další přidružené smlouvy a akty. Došlo k rozšíření pravomocí Evropské unie, v oblasti soudní a policejní spolupráce mezi členskými státy byly stanoveny cíle a konkrétní úkoly, které měli tuto spolupráci posílit. Dále byl také vytvořen nový právní nástroj, který se podobá směrnici.⁴⁸

Pro posílení demokracie byla vytvořena Lisabonská smlouva, jinak také nazývána jako Smlouva pro Evropu 21. století. K podepsání Lisabonské smlouvy došlo v roce 2007 a v platnost vstoupila již o dva roky později, tedy v roce 2009. Evropa se od vzniku Evropské unie změnila, proto byla potřebná novelizace některých smluv. Lisabonskou smlouvou se novelizovala Smlouva o Evropské unii (Maastrichtská smlouva) a smlouva o založení Evropského společenství. Důležitými inovacemi je také zavedení právní subjektivity Evropské unie, možnost výstupu členského státu z Evropské unie a také ruší tři pilíře pravomocí EU, které jsou nyní sloučeny do jednoho.⁴⁹

Z původně hospodářsky orientovaného společenství se zrodilo společenství s celou řadou politických oblastí. Během let členských států přibývá, dnes je členy EU 27 států i s Českou republikou, ta do Evropské unie vstoupila 1. Května 2004.⁵⁰

⁴⁷ HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE. Maastrichtská smlouva a Amsterdamská smlouva. *Europa.eu* [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/how/evolution/article_7144_cs.htm

⁴⁸ HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE. cit. 47

⁴⁹ LISABONSKÁ SMLOUVA. Smlouva pro Evropu 21. Století. *Europa.eu* [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://europa.eu/lisbon_treaty/take/index_cs.htm

⁵⁰ PELTRÁM, Antonín et al. Češi a evropská integrace. In. PELTRÁM, Antonín. *Češi a evropská integrace*. ORT, Alexandr. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2849-0

1.6.2 Schengenský prostor

Schengenská dohoda nahradila Saarbrückenskou dohodu, která vznikla v roce 1984 mezi Francií a Německem, touto dohodou byl zajištěn volný pohyb osob, zboží a služeb mezi těmito dvěma státy. V roce 1985 pak vznikla již zmíněná Schengenská dohoda, ke které se připojili další tři státy. Kvůli obavám o šíření přeshraniční kriminality byla dne 14. 6. 1990 podepsána Schengenská prováděcí úmluva (SPÚ), v platnost vstoupila v roce 1995. SPÚ můžeme pokládat za realizační dokument, který obsahuje již konkrétní ustanovení pro praxi. Česká republika se připojila k Schengenské dohodě 21.12.2007.⁵¹

„Schengenská spolupráce vytvořila chybějící instrument k naplnění volného pohybu osob a zboží. Původně byla uskutečňována mimo rámec Evropského společenství, byla však otevřena všem členským státům, které postupně k schengenským dohodám přistupovaly.“⁵²

1.6.2.1 Vnitřní a vnější hranice států

- *„Vnitřní hranice:*
  - a) společné pozemní hranice členských států, včetně říčních a jezerních hranic*
  - b) letiště členských států pro vnitřní lety*
  - c) námořní, říční a jezerní přepravy členských států pro pravidelná trajektová spojení*
- *Vnější hranice: pozemní hranice členských států, včetně říčních a jezerních hranic a jejich námořní hranice a letiště, říční přístavy, námořní přístavy a jezerní přístavy, pokud nejsou vnitřními hranicemi*
Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 kodex Společenství o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob“⁵³

---

⁵¹ KURŽEJA, Jan. cit. 44

⁵² KURŽEJA, Jan. cit.44. s.59

⁵³ KURŽEJA, Jan. cit. 44 .s. 69

Občané členských zemí schengenského prostoru mohou svobodně cestovat mezi těmito zeměmi a překračovat hranice bez tradičních formalit, jakými je hraniční kontrola. Musíme si však uvědomit rozdíl mezi hranicemi Schengenského prostoru a Evropské unie, protože země, která je členem EU, nemusí být členem Schengenského prostoru a naopak. Např. v případě členského státu pouze Schengenského prostoru může být provedena kontrola převáženého zboží, ale neměla by být prováděna kontrola osob. To samé platí i pro cizince, kteří mají tzv. schengenské vízum. Díky tomuto vízu mají možnost volně cestovat do všech zemí schengenského prostoru. Z toho důvodu se na vnějších hranicích schengenu musí provést hraniční kontrola současně zástupně pro všechny členské země. Toto platí i opačně, tedy pokud je nějaké osobě zabráněno v cestování, platí to prakticky pro celý schengenský prostor.⁵⁴

1.6.2.2 Schengenský hraniční kodex

Společenství o pravidlech upravující přeshraniční pohyb osob, tedy Schengenský hraniční kodex je ustanoven v Nařízení evropského parlamentu a Rady (ES) č.562/2006.

„HLAVA I, Článek 1 - Předmět a zásady

Tímto nařízením se stanoví neprovádění opatření na ochranu hranic ve vztahu k osobám překračujícím vnitřní hranice mezi členskými státy Evropské unie.

Stanoví se jím pravidla, kterými se řídí opatření na ochranu hranic ve vztahu k osobám překračujícím vnější hranice členských států Evropské unie.“⁵⁵

Opatření v tomto dokumentu se vztahují na zajištění volného pohybu osob v rámci schengenského prostoru (tedy bez jakékoliv kontroly při překračování vnitřních hranic) a také opatření pro ochranu vnějších hranic formou souboru právních předpisů. Hlavním

---

⁵⁴ KURŽEJA, Jan. cit. 44 .

⁵⁵ EVROPA. Nařízení evropského parlamentu a Rady(ES) č. 562/2006 Schengenský hraniční kodex. In *Nařízení Evropské unie*. 2006, HLAVA I, článek 1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0001:0032:CS:PDF>

cílem je zamezit přeshraničním kriminálním aktivitám, jako je převaděčství, obchodování s lidmi, distribuce drog apod. Pravidla schengenského hraničního kodexu, upravující volný pohyb osob přes hranice nezpochybňuje právo volného pohybu EU a nemá na něj ani žádný vliv.⁵⁶

Toto nařízení se vztahuje na každého, kdo překračuje vnější nebo vnitřní hranice zemí Evropské unie. Na vnějších hranicích států jsou občané členských států EU podrobeni jen minimální kontrole, kdežto občané zemí mimo EU podléhají důkladným kontrolám. Jako je kontrola dokladů, povolení k pobytu popřípadě kontrola víz. Vnější hranice lze překročit jen během provozní doby.⁵⁷

Překračování vnějších hranic mimo provozní dobu:

„HLAVA II, Článek 4 – Překračování vnějších hranic

(1) ...

(2) Odchylně od odstavce 1 lze výjimky z povinnosti překračovat vnější hranice pouze na hraničních přechodech a během stanovené provozní doby povolit:

a) v souvislosti s rekreačními plavbami nebo pobřežním rybolovem,

b) námořníkům, kteří se vylodí na břeh za účelem pobytu v zóně přístavu, v němž kotví jejich loď, anebo v přilehlých obcích,

c) jednotlivcům nebo skupinám osob v případě požadavku zvláštního charakteru, pokud jsou držiteli povolení, které je vyžadováno vnitrostátními právními předpisy, a pokud to není v rozporu se zájmy veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti členských států,

d) jednotlivcům nebo skupinám osob v případě nepředvídaného stavu nouze.“⁵⁸

Překročení vnitřních hranic lze bez jakékoliv kontroly. Ochrana vnitřních hranic může být však znovu zavedena v případech závažné hrozby a ohrožení veřejného

---

⁵⁶ KURŽEJA, Jan. cit. 44

⁵⁷ KURŽEJA, Jan. cit. 44

⁵⁸ EVROPA. Nařízení evropského parlamentu a Rady(ES) č. 562/2006 Schengenský hraniční kodex. In *Nařízení Evropské unie*. 2006, HLAVA II, článek 4. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0001:0032:CS:PDF>

pořádku, toto opatření se považuje za výjimečné a uplatňuje se pouze na omezenou dobu k odstranění rizik.⁵⁹

„HLAVA III, Článek 21 – kontroly na území

Zrušení ochrany vnitřních hranic se nedotýká:

a) výkonu policejních pravomocí příslušnými orgány členských států podle jejich vnitrostátních právních předpisů, pokud výkon těchto pravomocí nemá účinek rovnocenný hraničním kontrolám; to se vztahuje i na pohraniční oblasti. Ve smyslu první věty nesmí být výkon policejních pravomocí považován za rovnocenný hraničním kontrolám zejména tehdy, pokud policejní opatření:

i) nemají za cíl ochranu hranic,

ii) vycházejí z všeobecných policejních informací a zkušeností týkajících se možných hrozeb pro veřejnou bezpečnost a mají především za cíl bojovat proti přeshraniční trestné činnosti,

iii) jsou plánována a prováděna tak, že se zřetelně odlišují od systematických kontrol osob na vnějších hranicích,

iv) provádějí se na základě namátkových kontrol;

b) ...⁶⁰

Přes toto všechno nelze opomínat fakt, že hranice států stále existují. Každý stát má vlastní právní normy a z tohoto důvodu je k potírání možné kriminality velmi důležitá mezinárodní spolupráce všech členských států schengenského prostoru.

---

⁵⁹ KURŽEJA, Jan. cit. 44

⁶⁰ EVROPA. Nařízení evropského parlamentu a Rady(ES) č. 562/2006 Schengenský hraniční kodex. In *Nařízení Evropské unie*. 2006, HLAVA III, článek 21. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0001:0032:CS:PDF>

1.7 Nejdůležitější organizace přispívající v boji proti drogám

Počátky spolupráce v oblasti kontroly omamných a psychotropních látek můžeme zaznamenat již v roce 1909. V tomto roce byla svolána první mezinárodní konference týkající se problematiky drog. O tři roky později byla přijata první mezinárodní úmluva v oblasti kontroly drog. V dnešní době již existuje mnoho úmluv, programů a organizací zabývajících se tímto celosvětovým problémem.⁶¹

1.7.1 UN Drug Control Programme (UNDCP)

UNDCP je program, který vytvořila Organizace spojených národů (OSN) pro kontrolu drog. Tento program měl za úkol posílit efektivitu struktur OSN v oblasti drog a integrovat je do jednoho programu. Jednalo se o tři oddělené útvary, zabývající se otázkami drog. Byli to Divize pro narkotika, Fond OSN pro zneužívání drog a Mezinárodní rada pro kontrolu narkotik. Nyní je UNDCP hlavním koordinačním orgánem OSN pro kontrolu narkotik. Členskými zemím je díky tomuto programu poskytována technická pomoc v oblasti kontroly drog. UNDCP dle svých možností a kompetencí realizuje schválené politické přístupy mezinárodního společenství v záležitosti boje proti drogám. Tyto přístupy formuluje a kontroluje Komise OSN pro narkotika, je tedy výkonným orgánem UNDCP.⁶²

---

⁶¹ ZAOSTŘENO NA DROGY [online]. 2005. roč. 3, no. 4 [cit. 2013-04-24]. ISSN: 1214-1089
Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2005_zaostreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2005_04_cislo_4_2005

⁶² ZAOSTŘENO NA DROGY [online]. 2005. roč. 3, no. 4 [cit. 2013-04-24]. ISSN: 1214-1089
Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2005_zaostreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2005_04_cislo_4_2005

1.7.2 European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)

EMCDDA je Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost a je nižším orgánem Evropské unie pro monitorování drog, tedy shromažďuje informace o drogách v rámci celé Evropské unie. Tato agentura vznikla v roce 1993 a jejím hlavním úkolem je poskytnout EU a jejím členským státům, spolehlivé a objektivní informace týkající se drog a drogové závislosti. Dále je také garantem sledování naplňování protidrogové strategie EU a naplňování akčního plánu, který ze sledování vyplývá. EMCDDA vychází z každoročně vytvořených výročních zpráv, o stavu ve věcech drog, národních monitorovacích středisek jednotlivých zemí – za Českou republiku je to Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti (NMS).⁶³

1.7.3 World Health Organization (WHO)

Světová zdravotnická organizace vznikla v roce 1946 a již do tohoto roku je jejím členem také Česká republika. WHO je v oblasti drogové problematiky důležité v oblasti koordinačních programů, které se týkají minimalizování zdravotních důsledků užívání tabáku, alkoholu a nelegálních drog. Jejím nejnovějším programem je program Zdraví 21 – Zdraví pro všechny v 21. století. Jedná se o dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu, tento program se týká také oblasti drog. Česká republika se k programu rovněž připojila a jeho garantem je Ministerstvo zdravotnictví ČR.⁶⁴

---

⁶³ ZAOSTŘENO NA DROGY. Cit. 60

⁶⁴ ZAOSTŘENO NA DROGY. cit. 60

1.7.4 Česká republika a mezinárodní spolupráce v oblasti drog

1.7.4.1 Vláda ČR

V oblasti protidrogové politiky je koordinačním orgánem Vlády ČR, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky (RVKPP). Jejím úkolem je předávat vládě informace a návrhy pro tvorbu a následné aplikování jednotné protidrogové politiky a koordinovat plnění úkolů. Tyto úkoly jsou plněny jak na mezinárodní úrovni, tak i na úrovni centrální, krajské a místní. ČR je vázána mezinárodními smlouvami, proto je úkolem RVKPP také koordinace plnění úkolů vyplývajících z těchto smluv.⁶⁵

1.7.4.2 Ministerstvo zdravotnictví ČR

Pod Ministerstvo zdravotnictví ČR spadá Inspektorát omamných a psychotropních látek (IOPL), tento orgán je kompetentní pro oblast legálního zacházení s těmito látkami, dále je zaměřen na mezinárodní obchod s OPL a zpracovává statistická hlášení pro orgány OSN. Národní právní úprava a doplňování seznamu omamných a psychotropních látek, prekurzorů a pomocných látek, které jsou přílohou zákona 167/1998 Sb., o návykových látkách, je hlavním úkolem IOPL.⁶⁶

1.7.4.3 Ministerstvo financí ČR

Pod Ministerstvo financí spadá Celní správa České republiky. Celní správa je zapojena do mnoha informačních systémů a pracovních skupin.

Jedním z informačních systémů je i systém Balkan – info. Díky tomuto systému Světové celní organizace, mají celníci možnost získávat a vyměňovat si informace,

---

⁶⁵ ZAOSTŘENO NA DROGY. cit. 60

⁶⁶ ZAOSTŘENO NA DROGY. cit. 60

kteřé se tŕkají pařování drog po tzv. Balkánské trase. Mar –info sever je také informačním systémem Světové celní organizace, v tomto případě jde o informace o nelegálním obchodu s drogami lodní a kontejnerovou přepravou v celém světě.

Pracovní skupina Crystal, je společná skupina celních a policejních orgánů České republiky a Německa. Hlavním cílem této spolupráce je odhalování nelegálního obchodu s pervitinem. Druhou pracovní skupinou celních a policejních orgánů je pracovní skupina Viking. Do této pracovní skupiny již spadá více států a jde v ní hlavně o odhalování nelegálního obchodu s heroinem a jeho distribuci do skandinávských zemí.⁶⁷

1.7.4.4 Ministerstvo vnitra ČR

Útvarem spadajícím pod Ministerstvo vnitra je národní protidrogová centrála Policie České republiky. Mezinárodní spolupráce policistů umožňuje výměnu a zjiřování informací umožňujících odhalení drogového organizovaného zločinu. Tato spolupráce je potřebná mnohdy k vyvrácení nebo potvrzení podezřetí o páchané trestné činnosti. Taková trestná činnost se může tŕkat nelegální výroby, vývozu, dovozu nebo i přechovávání drog. Za určitých podmínek, uvedených v Trestním řádu, umožňuje pronásledování pachatele i po překročení hranic.

Po vstupu České republiky do EU má Policie ČR možnost využívat informace z EUROPULU. Europol je instituce zabývající se potíráním kriminality a to i v oblasti obchodu s drogami, funguje na principu mezinárodní strategické spolupráce. Díky tomuto institutu je také snazší výměna dat mezi mezinárodními policejními úřady. Pokud je potřeba spolupráce s nečlenskými státy Evropské unie využívá se institut INTERPOL.

---

⁶⁷ ZAOSTŘENO NA DROGY. cit. 60

V případě potřeby zrealizovat společnou vyšetřovací skupinu členských států Evropské unie, nebo v jiných případech justiční spolupráce, je možné využít pomoci dalšího institutu EU a to je EUROJUST.⁶⁸

---

⁶⁸ ZAOSTŘENO NA DROGY. cit. 60

2 Cíl práce a analýza dat

2.1 Cíl práce

Záměrem práce je zjistit jak se změnila situace drogové scény v České republice po vstupu do Schengenského prostoru a jaké skupiny osob jsou nejčastěji do nelegálního obchodu s drogami zapojeny.

Pro bakalářskou práci byly tedy stanoveny dva cíle:

- Jak se změnila drogová scéna v ČR od roku 2004 do roku 2011
- Jaké národnostní skupiny jsou zapojeny do nelegálního obchodování s drogami na území ČR

2.2 Analýza dat

Analýza dat v souvislosti se změnami drogové scény v České republice bude prováděna z výročních zpráv Národní protidrogové centrály. V těchto materiálech jsou zahrnuty jak údaje Policie ČR, tak údaje od Celní správy České republiky. Díky tomu je tento materiál k vypracování mé bakalářské práce vyhovující.

Zvolila jsem analýzu za období 8 let, tedy od roku 2004 do roku 2011 a toto období bude rozděleno na dvě části. První část bude věnována období před vstupem do Schengenského prostoru, tedy rozmezí let 2004 – 2007. Ve druhé části se poté budu věnovat stavu České republiky v oblasti drog po vstupu do Schengenského prostoru a analyzovány budou roky 2008 - 2011.

Porovnávány budou statistické údaje kompetentních orgánů a to převážně množství uskutečněných realizací a zadržených pachatelů, kolik ze zadržených pachatelů bylo cizinců a konkrétněji počty jednotlivých národností. Posledním analyzovaným údajem bude množství zadržených jednotlivých druhů omamných a psychotropních látek v České republice. To vše bude vždy uvedeno v tabulce za

jednotlivé roky analyzovaného období a poté bude zhotoven názorný graf. Konečnou fází bude graf srovnávající stav drogové scény v České republice před vstupem a po vstupu do Schengenského prostoru.

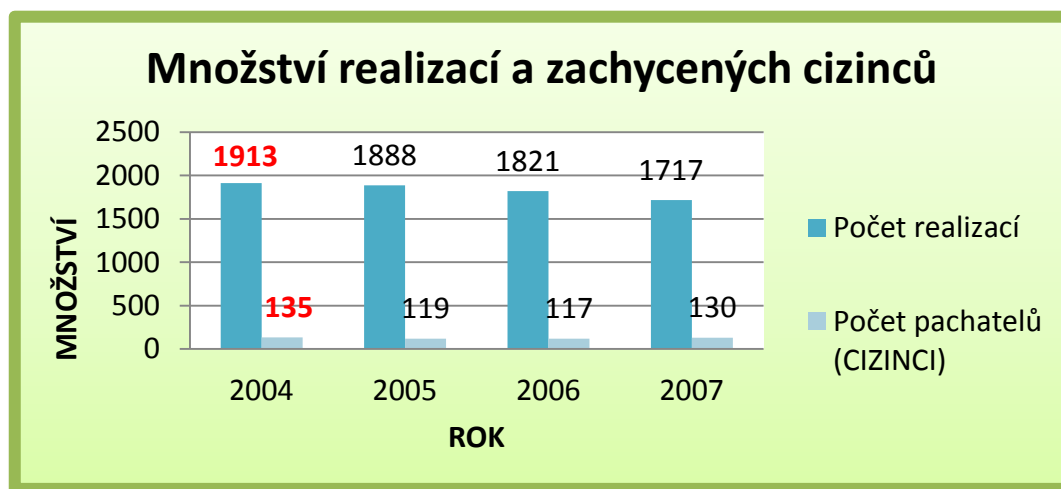
2.2.1 Drogová scéna v ČR před vstupem do Schengenského prostoru

Tabulka č. 1: Počet realizací a zadržených pachatelů cizinců za roky 2004 - 2007

ROK	Počet realizací	Počet pachatelů (CIZINCI)
2004	1913	135
2005	1888	119
2006	1821	117
2007	1717	130
CELKEM	7339	501

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 1: Počet realizací a zadržených pachatelů cizinců za roky 2004 – 2007

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Čísla uvádějící počet zadržených pachatelů uvádí pouze zadržené cizince, počet českých pachatelů není pro tuto práci analyzovaným údajem.

Tabulka č. 2: Zadržení pachatelé dle národností

NÁRODNOST	2004	2005	2006	2007	POČET CIZINCŮ
vietnamská	39	27	33	29	128
slovenská	17	18	22	21	78
jugoslávská	9	18	9	9	45
makedonská	4	9	7	7	27
nigerijská	1	9	5	12	27
německá	5	2	5	6	18
španělská	7	5	3	0	15
ukrajinská	7	2	2	3	14
bulharská	1	2	2	7	12
ruská	4	2	2	3	11
polská	3	0	4	3	10
francouzská	5	1	1	1	8
rakouská	4	0	1	2	7
albánská	2	0	4	0	6
tuniská	5	0	1	0	6

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 2: Zadržení pachatelé dle národností (součet za roky 2004-2007)

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

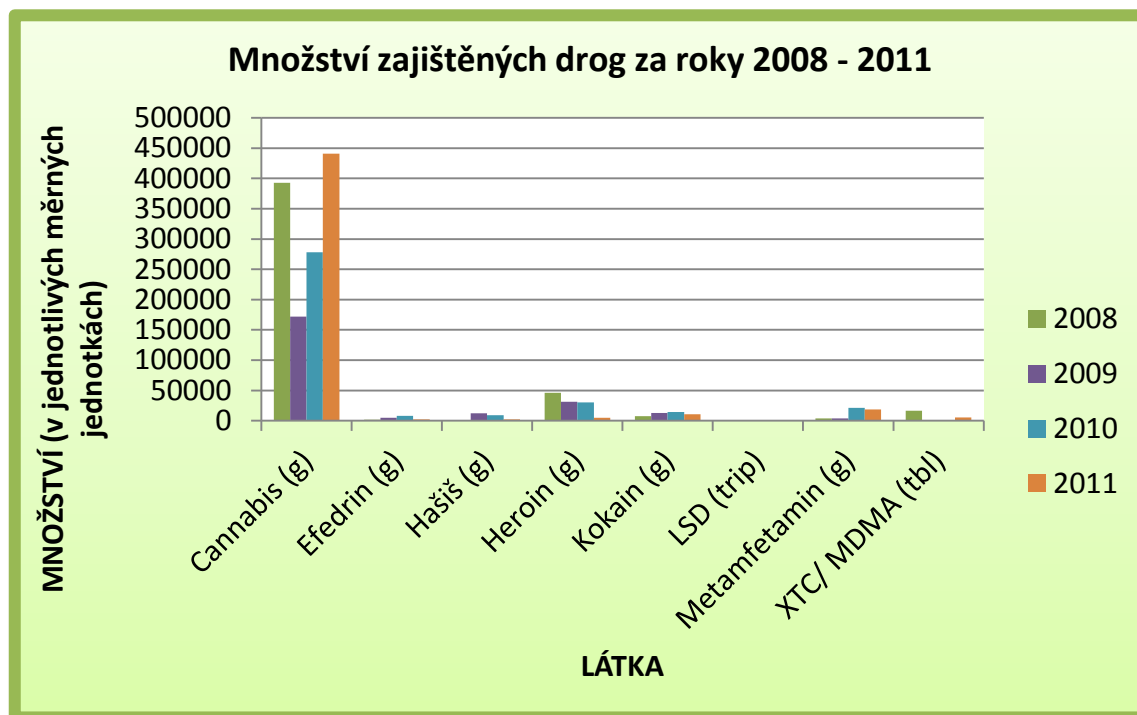
V tabulce č. 2 a grafu č. 2 je uvedeno pouze 15 nejčastějších národnostních skupin, zbytek najdeme v příloze. (viz příloha č. 1)

Tabulka č. 3: Množství zadržených OPL za roky 2004-2007

LÁTKA	ROK				CELKEM
	2004	2005	2006	2007	
Cannabis (g)	168528	103337	108352	122124	502341
Efedrin (g)	825	27301	1201	1185	30512
Hašiš (g)	22693	4625	466	387	28171
Heron (g)	35904	36340	27877	20333	120454
Kokain (g)	3283	10169	4708	37588	55748
LSD (trip)	326	3067	1748	117	5258
Metamfetamin (g)	3423	5310	5249	5978	19960
XTC/ MDMA (tbl)	108379	19010	26259	62226	215874

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 3: Množství zadržených OPL (součet za roky 2004 – 2007)

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Z grafu č.1 je patrné, že počty zadržených pachatelů cizinců se během čtyřletého období nijak zásadně nemění a u počtu úspěšných operací je to zrovna tak.

Z tabulky č.2 vyčteme, že v trestné činnosti související s drogami jsou na prvním místě Vietnamci, ti se na našem území zabývají především pěstování konopí a následnou výrobou marihuany. S tím tedy souvisí i výsledek počtu zadržených OPL, kde se na prvním místě umístilo právě konopí (cannabis) s množstvím 502 341 gramů (tabulka č.3).

Dále spolu souvisí i druhá položka z výsledků v tomto období a to zadržená droga extáze (XTC/MDMA) a vysoký počet Slováků zachycených v České republice. Nejsilnějším rokem pro obchod s extází byl rok 2004, v tomto roce bylo zachyceno 108 379 tablet extáze.

Zajímavý je i počet zadržených osob jugoslávské národnosti, která je hned v závěsu za Slováky a to s počtem 45 zadržených osob za roky 2004 – 2007.

Dále je z grafu č. 3 patrné, že se stává v České republice oblíbenou drogou kokain. Zvláště v roce 2007 bylo zachyceno o několik desítek tisíc gramů více, než v předchozích letech a to množství 37 588 gramů.

V případě heroinu můžeme pozorovat značný pokles v zachyceném množství, z 25 904 gramů v roce 2004 na 20 333 gramů v roce 2007, přesto je poptávka po této OPL stále stabilní. Za stabilní OPL v České republice považujeme dle výsledků i pervitin (metamfetamin), zachycené množství pervitinu se za zmapované čtyři roky nijak zásadně nemění.

2.2.2 Drogová scéna v ČR po vstupu do Schengenského prostoru

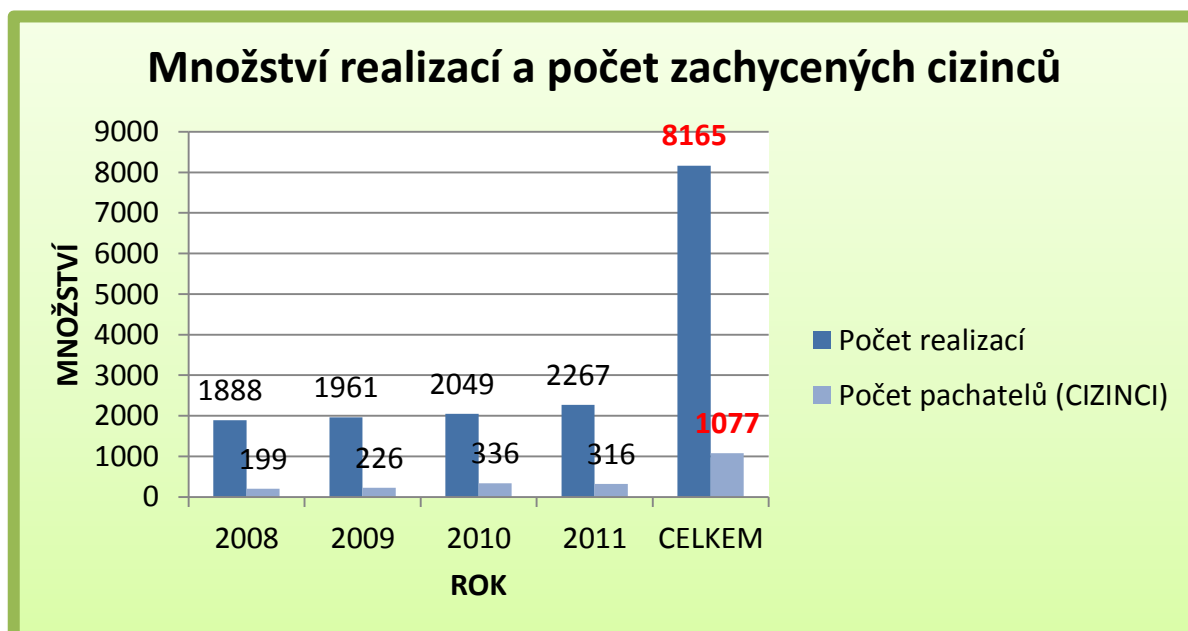
Tabulka č. 4: Počet realizací a zachycených pachatelů cizinců za období

2008 - 2011

ROK	Počet realizací	Počet pachatelů (CIZINCI)
2008	1888	199
2009	1961	226
2010	2049	336
2011	2267	316
CELKEM	8165	1077

Zdroj: Výroční zpráva Národní protidrogové centrály

Graf č. 4: Počet realizací a zachycených pachatelů cizinců za období 2008 – 2011

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Tabulka č. 5: Zadržení pachatelé dle národností

NÁRODNOST	2008	2009	2010	2011	POČET CIZINCŮ
vietnamská	119	131	204	192	646
slovenská	21	25	27	26	99
nigerijská	8	20	13	23	64
polská	4	4	12	9	29
ukrajinská	6	8	7	7	28
srbská	4	6	11	4	25
bulharská	6	4	3	5	18
jugoslávská	3	7	2	2	14
makedonská	6	2	4	2	14
ruská	4	4	3	2	13
německá	1	3	3	1	8
rumunská	2	0	4	2	8
americká	1	1	3	2	7
britská	2	1	2	2	7
nizozemská	1	0	4	1	6

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 5: Zadržení pachatelé dle národností (součet za roky 2008-2011)

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

V tabulce č. 5 a grafu č. 5 je uvedeno pouze 15 nejčastějších národnostních skupin, zbytek najdeme v příloze. (viz příloha č. 2)

Tabulka č. 6: Množství zadrženého OPL za roky 2007-2011

LÁTKA	ROK				CELKEM
	2008	2009	2010	2011	
Cannabis (g)	392527	171800	277987	440780	1283094
Efedrin (g)	1677	5023	8152	2317	17169
Hašiš (g)	696	12499	9354	2431	24980
Heron (g)	46302	31258	30453	4730	112743
Kokain (g)	7631	12904	14162	10458	45155
LSD (trip)	246	142	1218	504	2110
Metamfetamin (g)	3799	3596	21301	18476	47172
XTC/ MDMA (tbl)	16609	198	865	5574	23246

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 6: Množství zadržených OPL (součet za roky 2008 – 2011)

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

V tabulce č.4 máme možnost posoudit čtyřleté období po vstupu České republiky do Schengenského prostoru, kde je patrný nárůst počtu realizací za rok. V roce 2008 byl počet realizací menší, než v roce 2011 a to cca o 400 uskutečněných realizací. V závislosti na tomto faktu je i stoupající počet zadržených pachatelů cizinců, tento počet stoupl ze 199 na 316 osob.

Na prvním místě zadržených pachatelů jsou opět Vietnamci a na druhém místě Slováci. Co je však překvapující výsledek, je další nejpočetnější skupina a tou jsou Nigerijci s počtem 64 zadržených osob, za období čtyř let. Tato informace potvrzuje riziko v souvislosti s volným pohybem osob, zmiňovaném v podkapitole 1.6.2.2. Zvýšil se i počet Poláků obchodujících s OPL na území České republiky, jsou hned za Nigerijci, s počtem 29 zadržených osob za roky 2008 – 2011.

V tabulce 6 a grafu 6 vidíme, že si stále drží své místo na drogové scéně České republiky konopí (canabis). V roce 2011 se množství zadrženého konopí vyšplhalo až na 440 780 gramů. Druhou OPL s největším počtem zachyceného množství za období od roku 2008 – do roku 2011 je heroin, ovšem v roce 2011 množství zachyceného heroínu značně kleslo a to z desítek tisíc zachycených gramů, až na 4 730 g. Také množství zadržené extáze (XTC/MDMA) a to až z 16 609 tablet v rok 2008 na 5 574 tablet v roce 2011.

Výrazně stouplo množství zadrženého pervitinu (metamfetaminu), v roce bylo zadržené množství 3 799 gramů a již v roce 2010 se zadržené množství vyšplhalo až na 21 301 gramů. Další stále oblíbenější drogou v České republice je kokain, zadržené množství v roce 2011 činilo o 2 827 gramů více než v roce 2008.

Množství ostatních vybraných OPL (Efedrin, Hašiš a LSD), nemá extrémně kolísavé hodnoty v zachyceném množství, v období celých čtyř let se neprojevil markantní rozdíl.

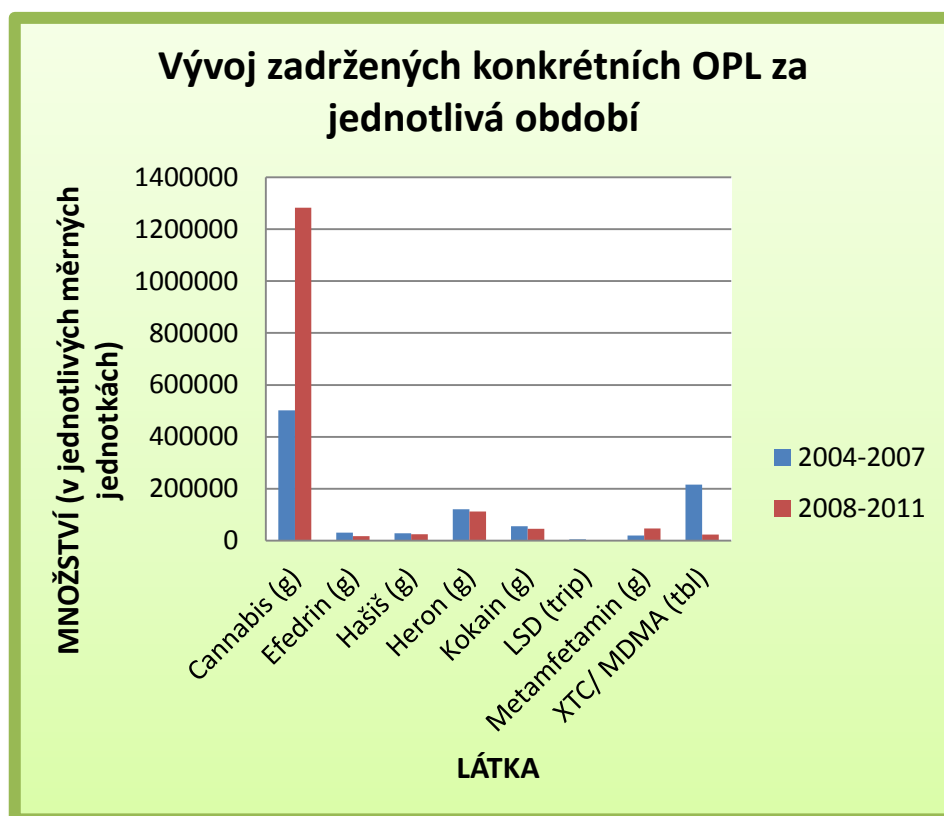
2.2.3 Srovnání období 2004 - 2007 s obdobím 2008 – 2011

Tabulka č. 7: Srovnání zadrženého množství OPL za celé sledované období

Cannabis (g)	502341	1283094
Efedrin (g)	30512	17169
Hašiš (g)	28171	24980
Heron (g)	120454	112743
Kokain (g)	55748	45155
LSD (trip)	5258	2110
Metamfetamin (g)	19960	47172
XTC/ MDMA (tbl)	215874	23246

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 7: Srovnání zadrženého množství OPL za celé sledované období

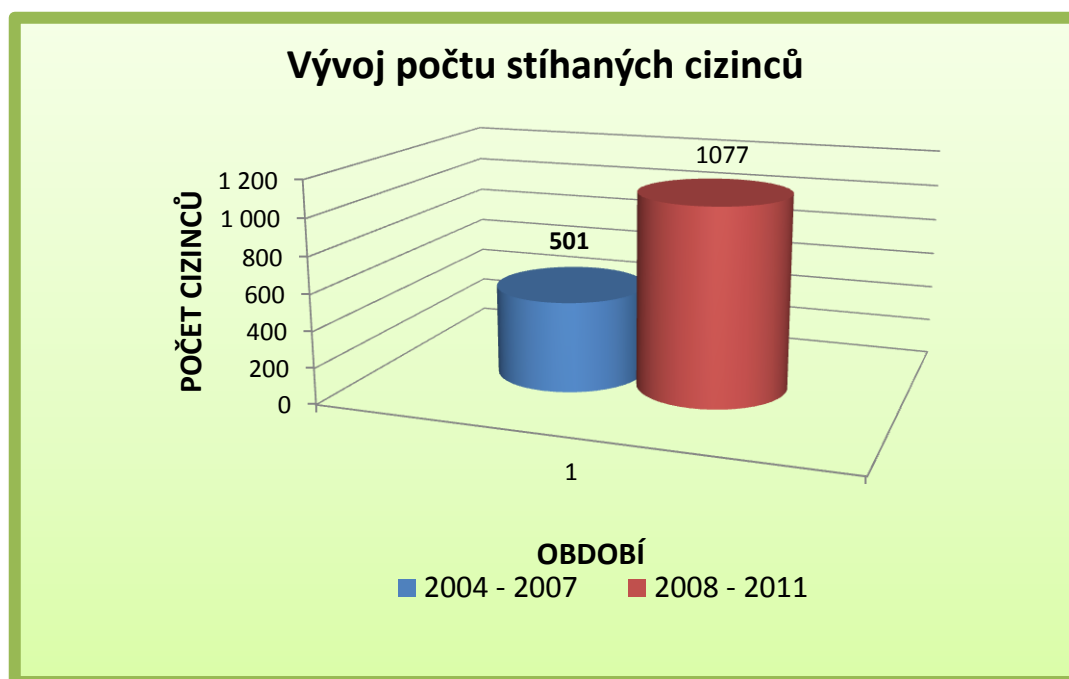
Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Tabulka č.8: Srovnání počtu zadržených pachatelů cizinců

roky	2004 - 2007	2008-2011
zadržení cizinci	501	1077

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

Graf č. 8: Srovnání počtu zadržených pachatelů cizinců

Zdroj: Výroční zprávy Národní protidrogové centrály

V grafu č.7 je srovnán nárůst a pokles množství zadržených OPL. V případě konopí jde o markantní nárůst zadrženého množství a to z množství 502 341 g za roky 2004 – 2007 až na 1 283 094 g zadrženého konopí za roky 2008 – 2011. Nejen v případě konopí je znatelný nárůst, týká se to i pervitinu (metamfetaminu). Množství za čtyřleté období po vstupu do Schengenského prostoru činí 47 172 g, to je jednou tolik co čtyřleté období před vstupem do Schengenského prostoru.

Největší pokles byl zaznamenán u extáze (XTC/MDMA), ta se propadla z 215 874 zadržených tablet, za roky 2004 – 2007, na množství 23 246 zadržených tablet v letech 2008 – 2011.

Ostatní analyzované OPL si stále drží svou hranici, v některém roce byl zaznamenán mírný pokles, v dalším roce byl tento pokles opět vyrovnán.

V grafu 8 je porovnáno množství zadržených pachatelů cizinců, zde všimneme na první pohled jasného rozdílu. V letech 2004 – 2007 bylo v České republice zadrženo za trestnou činnost související s drogami 501 pachatelů jiné národnosti než české, zato v období let 2008 – 2011 se toto číslo vystoupalo až na 1077 zadržených pachatelů.

3 Diskuze

Cílem této práce bylo zjistit, jak se změnila drogová scéna v České republice po vstupu do Schengenského prostoru. Díky Výročním zprávám Národní protidrogové centrály Policie ČR, jsem měla možnost analyzovat tuto změnu z jejich statistických údajů za léta 2004 – 2011. Tyto zprávy obsahují rovněž i údaje od Celní protidrogové jednotky Celní správy České republiky, tím byly výsledky statistických údajů kompletní a výsledky své analýzy shledávám relevantními.

Prvním zjišťovaným údajem byl počet realizací za každý rok a počet zadržených pachatelů jiné národnosti než české. Realizací za každý rok proběhne velký počet a za analyzované období 8 let se jejich počet drží zaokrouhleně kolem dvou tisíc realizací za rok. Je to hlavně z důvodu užívání naší země, jako tranzitní pro přepravu drog do západní Evropy a díky mezinárodní spolupráci mají české represivní orgány větší možnost úspěchu zabránění pašování OPL přes Českou republiku. Počet zadržených pachatelů cizinců se mi nezdá příliš vysoký. Předpokládala jsem, že se bude jednat o vyšší počet osob cizí národnosti, kteří jsou účastníky trestné činnosti související s OPL.

Jako druhý údaj jsem použila jednotlivé národnosti spojené s trestnou činností související s OPL a množství zadržených OPL. Velmi početnou národností v České republice jsou Vietnamci, proto není překvapující, že jsou národností s největší účastí na trestné činnosti týkající se OPL. Vietnamští občané se zabývají především pěstováním konopí a následnou výrobou a distribucí marihuany. Na tuto trestnou činnost se přeorientovali z výroby padělků cigaret a oblečení. Vietnamci marihuanu distribuují nejen po České republice, ale také ji vyvázejí do zahraničí, především do západní Evropy. Konopí je pěstováno tzv. hydroponním systémem, který umožňuje vypěstovat konopí s vysokým obsahem látky THC. Po marihuaně s vysokým obsahem THC je v České republice stále vysoká poptávka. Konopí se pěstuje v domech, upravených pro potřeby pěstíren. Stále více se zapojují do spolupráce s vietnamskými organizovanými skupinami občané České republiky, kteří jsou využíváni např. při typování objektů vhodných k pronájmu a následnému vybudování pěstírny. Takovéto obytné pěstírny bývá složité odhalit, většinou dojde k odhalení pěstírny z důvodu

vysoké spotřeby energie, která je zapotřebí pro růst rostlin. Nezřídka se jedná o nelegální odběry energie. Zároveň je těžké odhalit hlavní organizátory této trestné činnosti, o pěstírny se starají tzv. zahradníci, ti jsou v dnešní době dobře placeni, proto při jejich zadržení nemají motivaci spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Dle mého názoru vychází vysoce kvalitně organizovaná trestná činnost Vietnamců již z jejich kultury. Jsou zvyklí na pospolitost a jen tak někoho si k sobě nepustí, proto je odhalení nejvyšších článků řetězce skoro nemožné.

Druhou nejčastěji stíhanou skupinou osob cizí národnosti v ČR jsou Slováci. Je to dáno historicky, kdy Slováci byli donedávna součástí České republiky a i po rozpadu Československa jich v České republice spousta zůstalo, nebo zde mají rodiny. Ze slovenské republiky je do ČR dovážena hlavně extáze. Tato droga se pašuje často pomocí listovních a balíkových zásilek. Pokud je pašována pozemní cestou, jsou jako kurýři nejčastěji využíváni mladí lidé kolem 20 let. Extáze je distribuována ve formě tablet, na kterých jsou vyražena různá loga, ta se mění dle stávající módy. Dovezená droga zůstává buď na území České republiky, nebo je dále distribuována, převážně do Rakouska. Nejčastěji se extáze distribuuje na diskotékách a jiných tanečních akcích, proto se jí říká taneční droga. Extáze se do České republiky nedostává pouze ze Slovenska, ale také z Nizozemska a Polska. Poláci se po vstupu ČR do Schengenského prostoru stali čtvrtou nejčastější národnostní skupinou spojenou s trestnou činností s OPL v České republice.

Nejpřekvapivějším zjištěním byl nárůst počtu kriminálníků nigerijské národnosti. Tento počet se zvýšil po roce 2007 a jsou třetí nejpočetnější skupinou. Z mého pohledu je to ovlivněno faktem, že Nigerijci žili v okolních státech a Česká republika se pro ně po vstupu do Schengenského prostoru stala výhodnou destinací, jelikož byl umožněn volný pohyb osob ostatních členských států. Díky tomuto zjištění, bych si dovolila dodatečně napsat pár vět k této národnostní skupině.

Nigerijci: Zvyklosti udržované Nigerijci v České republice se v zásadě nijak neliší od těch, které by pro ně byly důležité v jejich zemi. Především se jedná o zvyky spojené s jejich vírou. Dvěma hlavními náboženstvími je křesťanství a islám. Nigerijci

jsou menšinou charakteristickou svou pospolitostí a vlastenectvím. Spousta Nigerijců je v České republice a vlastně i v Evropě, kvůli studiu a po dostudování se hodlají vrátit zpět do Nigérie. Jedním z Hlavních důvodů jsou vyšší platy.

Nigerijci jsou zapojeni hlavně do obchodování s kokainem. Cena kokainu na nelegálním trhu klesá a tím se stává žádanou drogou. Nigerijci se zabývají jak distribucí z producentů zemí do Evropy, tak i distribucí do České republiky a distribucí v České republice. Jako kurýři jsou nejčastěji najímáni čeští občané, převážně ze sociálně slabších skupin. Kokain bývá také pašován prostřednictvím poštovních zásilek, tím, že je ukrytý v nějakém předmětu. To stěžuje práci v jeho odhalení.

V případě heroínu můžeme mluvit o stabilní droze České republiky, až v roce 2011 byl zaznamenán značný pokles. Nebylo to rozhodně tím, že by se zmenšil počet konzumentů heroínu, nebo se omezil jeho dovoz. Bylo to tím, že se rozmohl hit tzv. chemického heroínu, což je fentanyl. Tato látka vytlačila z trhu klasický heroín obsahující menší množství účinné látky, který dováželi Albánci. Naopak fentanyl se do ČR dováží ze Slovenska, tam byly také nalezeny jeho výroby. Nebezpečí fentanylu spočívá v tom, že je mnohokrát silnější než heroín a tím pádem stačí mnohem menší dávka pro předávkování uživatele. Dalším důvodem úpadku heroínu může být i zneužívání substituční léčby Subutexu, rozmohl se černý trh s touto látkou a uživatelé heroínu toho rádi využívají.

Výrazný nástup nastal v roce 2010 u pervitinu (metamfetamin). Dle mého názoru je hlavní příčinou zapojení občanů vietnamské národnosti, kteří se začali zapojovat do jeho samotné výroby. Dokáží vyrobit pervitin s až 75% účinnou bází, to představuje téměř 100% čistý pervitin. Takto vyrobený pervitin je distribuován nejen v České republice, ale je také masivně vyvážen do Německa. K výrobě pervitinu je zapotřebí látka efedrin, nebo pseudoefedrin, tyto látky jsou obsažené ve volně prodejných lécích. Převážně je používán pseudoefedrin. Léky zakoupené v ČR obsahují 30 miligramů pseudoefedrinu. Léky obsahující pseudoefedrin se dají volně zakoupit

také v Polsku, Německu, na Slovensku a v Maďarsku. Toho výrobci pervitinu hojně využívají a pašují léky z okolních států. Důvodem není jen to, že jsou tam zakoupená léčiva levnější, ale hlavně obsahují více pseudoefedrinu, jedná se o 30 – 120 miligramů v lékové jednotce. Varny pervitinu najdeme po celé ČR, pachatelé vyrábějící pervitin mají vyrobené malé varny, které se dají i převážet. Z toho důvodu je jejich dopadení komplikované.

Šokujícím se pro mě stal výsledek analýzy, kde jsem srovnávala celkový počet zadržených cizinců v letech před vstupem do Schengenského prostoru a po vstupu do Schengenského prostoru. Počet zadržených cizinců je po roce 2007 jednou takový, takové číslo již musí o něčem vypovídat. Předpokládala jsem, že se jejich počet zvýší, ale o takové množství, to ne. Vždyť se jedná jen o čtyři roky... Jsem zvědavá, jak to bude s cizinci páchajícími trestnou činností s OPL na území České republiky za další čtyři roky. Zvýší se opět jejich počet?

Vstup České republiky do Schengenského otevřel mnoho možností pro volné cestování, nese to s sebou jasné výhody i nevýhody. Kdo by nebyl vděčný, že nemusí při vycestování z republiky absolvovat zdlouhavé hraniční kontroly. Na druhou stranu se od začátku počítalo s jasným rizikem otevření hranic. Byla posílena protidrogová politika a mezinárodní spolupráce, úprava právního řádu a jasné vymezení kompetencí represivních orgánů. Jen si nejsem jista, zda jsou tato všechna opatření dostačující. Počty zadržených pachatelů a množství zadržených OPL, jsou stále jen hodnotami zachyceného množství. Kolik to může být procent z celkového množství pašovaného přes Českou republiku? To se pravděpodobně nikdy přesně nedozvíme. Namátkové kontroly na hranicích, které Schengenský kodex povoluje a nejsou tak v rozporu s Evropským právem, k tomuto zjištění nestačí. Takováto kontrola je vždy časově omezená a může být prováděna v případě ohrožení státu. Ale, co právě černý trh s drogami, cožpak to není ohrožení státu? Pokud by se na drogovou distribuci pohlíželo takto, neměly se hranice České republiky rušit vůbec. Kontroly na hraničních přechodech by byly stále, vstup do členských států by nebyl tak snadný jako je nyní a společnost by mohla být spokojena. Přesto si dovolím tvrdit, že by beztak většina lidí

spokojená nebyla, protože by toužila právě po volném pohybu osob přes hranice členských států. Z toho důvodu je tento problém začarovaným kruhem, a můžeme být rádi, že alespoň nějaké procento pachatelů a pašovaných OPL, i kdyby minimální, je v České republice zachyceno a chci věřit tomu, že výsledky policistů z Národní protidrogové centrály a celníků z Celní protidrogové jednotky budou stále úspěšnější.

Přesto by stálo za zamyšlení, jaká je vlastně spolupráce těchto dvou represivních útvarů. Ve všech materiálech se píše o mezinárodní spolupráci, ale jak to vypadá přímo v České republice, to se jen tak nedozvíme. Existuje mezi těmito útvary rivalita, nebo spíše pospolitost. Ve zprávách člověk většinou slyší o výsledcích práce Policie České republiky, proč neslyšíme také o práci Celní správy ČR v takové míře, jako je tomu u policistů, nebo se alespoň nedozvíme o jejich spolupráci? Dle mého názoru je to hlavně o propagaci. Z vlastní zkušenosti vím, že o Celní protidrogové jednotce skoro nikdo neví, takže i když je v televizi na záběru ukáží, asociace napomůže k tomu, že je máme za policisty. Dle mého názoru by takovýmto nedopatřením zabránila dostatečná reprezentace Celní správy. Proč se více nereprezentuje například na veřejných akcích. Možná by to napomohlo i k získávání informátorů, kteří jsou nezbytně nutní pro úspěšnou práci těchto útvarů. Vždyť i malá informace může napomoci k odhalení velkého zločinu.

4 Závěr

Cílem mé práce bylo zjistit změnu drogové scény v České republice po vstupu do Schengenského prostoru, konkrétně byly stanoveny dva cíle práce, a to:

Cíl č. 1: Jak se změnila drogová scéna v ČR od roku 2004 do roku 2011

Drogová scéna v České republice má poměrně pevnou základnu, nejvíce se zde daří nelegálnímu obchodu s konopím, na prvním místě se drželo již před vstupem ČR do Schengenského prostoru a po vstupu tomu nebylo jinak. Rozdíl, který tam nastal, byl v zachyceném množství, to bylo po vstupu do Schengenu jednou tak vyšší než před rokem 2007. Značnou roli v tom se hrálo i zapojení občanů české národnosti do trestné činnosti pěstování konopí a následnou distribucí marihuany. Přesto je pěstování konopí v České republice doménou Vietnamců, kteří využívají Čechy převážně k hledání pronájmů pro své pěstírny.

Změna na drogové scéně nastala také v případě drogy pervitinu. Jeho distribuce na českém trhu roste a zájem o tuto drogu je i ze zahraničí. V roce 2010 byla zaznamenána i činnost vietnamských organizovaných skupin na samotné výrobě pervitinu, což nebývalo dříve jejich zvyklostí. Nejspíš i to má za následek nárůst zachyceného množství pervitinu v letech 2010 a 2011. S výrobou pervitinu souvisí i OPL Efedrin nebo pseudoefedrin, tyto látky jsou pro jeho výrobu potřebné. Pseudoefedrin je obsažen v lécích. V zahraničí je možné takové léky pořídit levněji a s větším obsahem pseudoefedrinu, proto vzkvétá i nelegální obchod s tímto lékem.

V České republice byl zaznamenán největší úpadek u drogy extáze, zbylé analyzované OPL mají kolísavé výsledky, přesto se dá říci, že je nelegální obchod s nimi stabilní.

Cíl č. 2: Jaké etnické skupiny jsou zapojeny do nelegálního obchodu s drogami na území ČR

Již na začátku této práce jsem vymezila pojem etnické a národnostní skupiny. Dospěla jsem ke zjištění, že právo tyto pojmy nerozlišuje, pojem etnické skupiny vypustil a užívá pojem národnostní skupiny. Proto jsou všechny mé analyzované skupiny nazývány národnostními.

Nejpočetnější skupinou zabývající se trestnou činností s OPL v České republice jsou občané vietnamské národnosti. Mají výborně propracovanou organizační strukturu, proto je vcelku nemožné dopadnout nejhlavnější článek těchto organizovaných skupin. V případě této národnosti vidím problém v přistěhovalectví do České republiky, tito občané jsou již asimilovaní do naší společnosti, přesto si stále udržují svou nepropustnou kulturu. Díky této jejich pospolitosti mají kontakty s Vietnamci v okolních státech a lépe se jim organizuje obchodování s drogami a zároveň mají v České republice pevné zázemí, kde mohou rozvíjet své legální obchodování (stále více přibývá vietnamských obchodů s potravinami a oblečením). V tomto případě bych zmínila problém České republiky v pozitivním přístupu k přistěhovalectví. Zjišťovat, zda je to hlavním důvodem, nebylo cílem mé práce, přesto by mě odpověď na tuto úvahu zajímala.

Hned po občanech vietnamské národnosti nastupují občané slovenské národnosti. Tady není jejich umístění na druhém místě v počtu zadržených osob překvapivý, není to tak dlouho co se rozpadlo Československo a mnoho Slováků v ČR zůstalo, nebo tu má část své rodiny.

Nejpřekvapivějším výsledkem vycházejícím z analýzy, je počet Nigerijců zapojených do nelegálního obchodu s drogami po vstupu České republiky do Schengenského prostoru. Tato národnost se zde do trestné činnosti zapojovala i před rokem 2007, ovšem po otevření Českých hranic členskými státy Schengenského prostoru se jejich počet mnohonásobně zvýšil. V počtu zadržených osob se dostali i před Jugoslávce a Makedonce. Stejně je to i s Poláky, jejich počet rovněž vzrostl a to

hlavně z důvodu nelegálního obchodu s léky obsahujícími pseudoefedrin, který se do České republiky z Polska dováží.

Nejvíce zadržených cizinců se na prvních patnácti místech během analyzovaných let mění, proto je zde nevypisují všechny. Tabulka zadržených cizinců za všechny roky je uvedena v příloze. (příloha č. 1 a č. 2)

5 Seznam použitých zdrojů

CEJP, Martin a kol. *Organizovaný zločin v České republice III*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. ISBN: 80-7338-027-7 Dostupné také z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/301.pdf>

CELNÍ SPRÁVA. O české CS. Celnisprava.cz [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-CS.aspx>

CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICI. Integrace Afričanů a Afroameričanů. *Cizinci.cz* [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=119>

CIZINCI V ČESKÉ REPUBLICI. Ruská komunita v České republice. *Cizinci.cz* [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.cizinci.cz/clanek.php?lg=1&id=129>

CESKO. Zákon č. 273 ze dne 2. srpna 2001 o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů §2 Vymezení základních pojmů *In. Sběrka zákonů*. 2001. Dostupné také z: http://www.mkc.cz/img/otevrena_skola/ke_stazeni/novela_zakona_o_narodnostnich_mensinach.pdf

ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 Trestní zákoník *In. Trestní zákoník*. 2009. Dostupné také z: <http://zakony-online.cz/?s10&q10=all>

ENPSYRO. Základní dělení drog. *Biotox.cz* [online]. ©2001-2007 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.biotox.cz/enpsyro/pj3oroz.html>

EVROPA. Nařízení evropského parlamentu a Rady(ES) č. 562/2006 Schengenský hraniční kodex. *In Nařízení Evropské unie*. 2006, HLAVA I, článek 1. Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0001:0032:CS:PDF>

GLOSÁŘ POJMŮ. Efedrin. *Drogy-info.cz* [online]. © 2003-2006 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/info/glosar_pojmu/e/efedrin

HAMMER, Michal. *Problematika drogové kriminality páchané menšinovými etniky na území ČR*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sportovních studií, Katedra sportovní edukace

HISTORICKÝ VÝVOJ EVROPSKÉ INTEGRACE. Maastrichtská smlouva a Amsterodamská smlouva. *Europa.eu* [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z:

http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/how/evolution/article_7144_cs.htm

HORÁK, Slavomír. Drogová hedvábná stezka. *Mezinárodní politika – drogy a politika* [online]. 2010, č.1 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.ustavmezinarodnichvztahu.cz/article/drogoва-hedvabna-stezka>

HORKA, Miroslav. *Drogová trestná činnost na území České republiky a boj s ní*. Brno, 2006. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta, Katedra trestního práva.

ILEGÁLNÍ DROGY, LEGÁLNÍ DROGY. *Drogy-info.cz* [online]. © 2003-2006 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.drogy-info.cz/index.php/info>

KUBÁNEK, Vladimír. *Konopí a mák (pěstování, výroby, legislativa)*. Praha: Generální ředitelství CEL, 2006.

KUBÁNEK, Vladimír. *Omamné a psychotropní látky, prekurzory*. Praha: Generální ředitelství CEL, 2008

KUBÁNEK, Vladimír. *Výroba, distribuce „drog“ a likvidace drogových laboratoří*. Praha: Generální ředitelství CEL, 2006.

KURŽEJA, Jan. *Cizinecká policie a evropské právo*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. 2007. ISBN: 978-80-7251-272-0

LISABONSKÁ SMLOUVA. Smlouva pro Evropu 21. Století. *Europa.eu* [online]. ©2009 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: http://europa.eu/lisbon_treaty/take/index_cs.htm

MORAVCOVÁ, Mirjam. *Postavení národnostních menšin*. Praha. Seminární práce. Karlova univerzita v Praze, fakulta humanitních studií.

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA. Historie útvaru. *Policie.cz* [online]. ©2010 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogoва-centrala-skpв-historie.aspx>

NÁRODNÍ PROTIDROGOVÁ CENTRÁLA. Výroční zprávy. *Policie.cz* [online]. ©2010 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vyrocnι-zpravy-annual-reports-jahresbericht.aspx>

NOVOTNÝ, Oto et al. *Kriminologie*. 3. vyd. Praha: ASPI - Walters Klawer, 2008, s. 428. ISBN 978 - 80 - 7353 - 376 - 8.

NOŽINA, Miroslav. *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*. Praha: Themis, 2003. ISBN 80-7312-018-6

PELTRÁM, Antonín et al. Češi a evropská integrace. In. PELTRÁM, Antonín. *Češi a evropská integrace*. ORT, Alexandr. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2849-0

SOCIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR. Slováci v ČR. *Socioweb.cz* [online]. © 2005 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=197&lst=117>

ŠÍŠKOVÁ, Tatjana. *Menšiny a migranti v České republice – My a oni v multikulturní společnosti 21. století*. Praha: Portál, 2001. ISBN: 80-7178-648-9

TESAŘ, Filip. Jdou, jdou tou balkánskou cestou. *Mezinárodní politika-drogy a politika* [online]. 2010, č.1 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.ustavmezinaridnichvztahu.cz/article/jdou-jdou-tou-balkanskou-cestou>

UNITED NATIONS OFFICE ON DRUGS AND CRIME. Drug trafficking. UNODC.org [online]. ©2013 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/drug-trafficking/index.html>

VALENTA, Milan. *Drogy – problém pro společnost*. Brno, 2011. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Institut mezioborových studií Brno

ZAOŠTŘENO NA DROGY [online]. 2005. roč. 3, no. 4 [cit. 2013-04-24]. ISSN: 1214-1089 Dostupné z: http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/zaostreno_na_drogy/2005_zaostreno_na_drogy/zaostreno_na_drogy_2005_04_cislo_4_2005

6 Přílohy

Příloha č. 1: Zadržení pachatelé dle národností za roky 2004-2007

Národnost / rok	2004	2005	2006	2007	Celkem jednotlivé národnosti za roky 2004 - 2007
afgánská	2	0	0	0	2
albánská	2	0	4	0	6
alžírská	3	2	0	0	5
americká	3	1	0	1	5
armenská	1	0	0	1	2
angolská	0	1	0	0	1
australská	0	0	0	1	1
belgická	1	1	0	0	2
bolivijská	0	0	0	1	1
bosna hercegovina	0	1	0	1	2
brazilská	0	0	1	0	1
britská	0	1	0	0	1
bulharská	1	2	2	7	12
egyptská	0	0	0	4	4
francouzská	5	1	1	1	8
gruzinská	1	0	1	2	4
holandská	1	2	0	0	3
chorvatská	2	2	0	1	5
irácká	0	1	0	1	2
irská	0	2	0	0	2
italská	0	3	0	0	3
izraelská	1	0	3	1	5
jihoafrická	0	1	0	0	1
jugoslávská	9	18	9	9	45
kamerunská	0	0	1	0	1
kanadská	1	0	1	1	3
kazachstánská	0	0	0	1	1
litevská	0	0	1	0	1
lotyšská	1	0	0	0	1

maďarská	0	1	0	2	3
makedonská	4	9	7	7	27
mexická	1	1	0	0	2
moldavská	1	1	2	1	5
namibijská	0	0	1	0	1
německá	5	2	5	6	18
nigerijská	1	9	5	12	27
nizozemská	0	0	2	0	2
novozélandská	0	0	0	1	1
paraguajská	0	0	0	2	2
Pobřeží slonoviny	0	0	0	1	1
polská	3	0	4	3	10
portugalská	0	1	0	0	1
rakouská	4	0	1	2	7
republika střední Afriky	0	1	0	0	1
ruská	4	2	2	3	11
slovenská	17	18	22	21	78
srbská	0	0	1	4	5
surinamská	0	0	1	0	1
španělská	7	5	3	0	15
švýcarská	0	1	0	0	1
tuniská	5	0	1	0	6
turecká	2	0	1	0	3
turkmenská	1	0	0	0	1
ukrajinská	7	2	2	3	14
vietnamská	39	27	33	29	128
CELKEM	135	119	117	130	501

Příloha č. 2: Zadržení pachatelů dle národností za roky 2007-2011

Národnost / rok	2008	2009	2010	2011	Celkem jednotlivé národnosti za roky 2008 - 2011
albánská	2	0	0	2	4
alžírská	1	0	0	2	3
americká	1	1	3	2	7
armenská	0	0	0	1	1
argentinská	1	0	0	0	1
australská	0	0	1	0	1
azerbajdžánská	0	0	1	0	1
běloruská	1	0	1	2	4
bosna hercegovina	0	0	2	1	3
britská	2	1	2	2	7
bulharská	6	4	3	5	18
čínská	0	0	0	1	1
egyptská	0	0	2	0	2
ekvádorská	0	0	1	0	1
francouzská	0	2	2	0	4
ghanská	1	0	0	2	3
gruzinská	0	0	0	2	2
guinejská	0	0	0	1	1
chorvatská	1	0	0	1	2
irácká	0	0	0	1	1
iránská	0	0	0	1	1
irská	1	0	0	0	1
italská	0	0	3	0	3
JAR	0	0	1	0	1
jugoslávská	3	7	2	2	14
kamerunská	1	0	1		2
kanadská	0	0	1	3	4
kazachstánská	0	2	1	1	4
kolumbijská	0	1	0	0	1
kosovská	0	0	1	0	1

kyrgyzstánská	0	1	0	0	1
litevská	0	0	2	0	2
lyberijská	0	0	1	1	2
maďarská	0	1	1	2	4
makedonská	6	2	4	2	14
moldavská	0	0	2	0	2
německá	1	3	3	1	8
nigerijská	8	20	13	23	64
nizozemská	1	0	4	1	6
paraguajská	0	0	1	0	1
polská	4	4	12	9	29
rakouská	1	0	2	3	6
rumunská	2	0	4	2	8
ruská	4	4	3	2	13
řecká	0	0	0	4	4
senegalská	0	0	0	1	1
slovenská	21	25	27	26	99
srbská	4	6	11	4	25
sýrijská	0	0	0	1	1
španělská	0	0	5	0	5
tuniská	0	0	1	3	4
turecká	1	3	1	0	5
ukrajinská	6	8	7	7	28
vietnamská	119	131	204	192	646
CELKEM	199	226	336	316	1077